

ΟΔΗΓΟΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ Τ.Ε.Ι.
ΤΜΗΜΑ
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	6
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	7
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	8
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....	9
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	9
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ.....	9
4.1 Αντικείμενο Σπουδών.....	9
4.2 Σκοπός του προγράμματος σπουδών.....	9
4.3 Δομή των σπουδών.....	11
4.4 Πρακτική άσκηση στο επάγγελμα.....	17
4.5 Κινητικότητα σε άλλες χώρες (SOCRATES/ERASMUS).....	18
4.6 ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	20
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	20
5.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....	20
5.2 Βασικά κριτήρια επιλογής υποψήφιων.....	23
5.3 ΤΙΤΛΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	24
5.4 Μεταπτυχιακά προσφερόμενα στην Ελλάδα.....	25
5.5. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Συμπράξεις Τ.Ε.Ι. – Ελληνικών Πανεπιστημίων και Πανεπιστημίων εξωτερικού.....	25
5.6 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	27
5.7 ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....	31
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ.....	31
6.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-ΣΥΝΗΘΗ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....	31
6.2 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ.....	32
6.2.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας (job description).....	32
6.2.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας (typical work activities).....	33
6.2.3 Συνθήκες εργασίας (work conditions).....	33
6.2.4 Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας (typical qualifications).....	34
6.7.5 Απαιτούμενη επιμόρφωση.....	34
6.7.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος.....	34
6.7.7 Συνήθεις εργοδότες.....	34
6.3 ΕΜΠΟΡΙΟ.....	34
6.3.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας.....	34
6.3.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας.....	34
6.3.3. Συνθήκες εργασίας.....	35
6.3.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας.....	35
6.3.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση.....	35
6.3.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος.....	35
6.3.7 Συνήθεις εργοδότες.....	35
6.4 ΜΕΛΕΤΕΣ.....	36
6.4.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας.....	36
6.4.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας.....	36
6.4.3. Συνθήκες εργασίας.....	36
6.4.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας.....	36
6.4.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση.....	37
6.4.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος.....	37
6.4.7. Συνήθεις εργοδότες.....	37

6.5 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	37
6.5.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας	37
6.5.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας	37
6.5.3. Συνθήκες εργασίας	38
6.5.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας	38
6.5.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση	38
6.5.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος	38
6.5.7 Συνήθεις εργοδότες	38
6.6 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	38
6.6.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας	38
6.6.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας	39
6.6.3. Συνθήκες εργασίας	39
6.6.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας	39
6.6.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση	39
6.6.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος	39
6.6.7. Συνήθεις εργοδότες	40
6.7 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ–ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ	40
6.7.1. Περιγραφή και τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας	40
6.7.2. Συνθήκες εργασίας	40
6.7.3. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας	41
6.7.4. Απαιτούμενη επιμόρφωση	41
6.7.5. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος	41
6.7.6. Συνήθεις εργοδότες	41
6.7.7 Πηγές πληροφοριών για τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας	41
6.7.8 Μελλοντικές τάσεις του επαγγέλματος	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ	43
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ	43
ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	43
7.1 ΠΡΟΣΟΝΤΟΛΟΓΙΟ	43
7.2 ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ	44
7.3 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ	46
7.3.1 Ι.Κ.Α.	46
7.3.2 Τ.Ε.Β.Ε.	47
7.3.3 Τ.Α.Δ.Κ.Υ.	47
7.3.4 Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.	48
7.3.5 Τ.Σ.Α.Υ.	48
7.3.6 Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.	48
7.3.7 Τ.Α.Ξ.Υ.	48
7.3.8 ΔΗΜΟΣΙΟ	49
7.4 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Τ.Ε.	49
7.4.1 Δημόσιος υπάλληλος	49
7.4.2 Υπάλληλος Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Κ.Ο.) και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ	50
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ	51
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	52
ΠΑΡΑΡΤΗ ΜΑ 1 - ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ Τ.Ε.Ι. ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΩΝ	

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ	ΣΕΛΙΔΑ
4.I	Κριτήρια επιλογής ειδικοτήτων	21
4.II	Ειδικότητες που περιλαμβάνονται στον Οδηγό	21
5.I	Τμήματα Μηχανολογίας ανά Τ.Ε.Ι	23
5.II	Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών τμήματος Μηχανολογίας	25
5.III	Τμήματα Αυτοματισμού ανά Τ.Ε.Ι.	28
5.IV	Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών τμήματος Αυτοματισμού	29
5.V	Τμήματα Ιατρικών Εργαστηρίων ανά Τ.Ε.Ι	32
5.VI	Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών τμήματος Ιατρικών Εργαστηρίων	33
5.VII	Τμήματα Τεχνολογίας Τροφίμων ανά Τ.Ε.Ι.	35
5.VIII	Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων	36
5.IX	Τμήματα Τουριστικών Επιχειρήσεων ανά Τ.Ε.Ι.	38
5.X	Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών τμήματος Μηχανολογίας	39
5.XI	Αριθμός εισαχθέντων στο τμήμα Μηχανολογίας	41
5.XII	Αριθμός πτυχιούχων τμήματος Μηχανολογίας	41
5.XIII	Αριθμός εισαχθέντων στο τμήμα Αυτοματισμού	42
5.XIV	Αριθμός πτυχιούχων τμήματος Αυτοματισμού	42
5.XV	Αριθμός εισαχθέντων στο τμήμα Ιατρικών Εργαστηρίων	42
5.XVI	Αριθμός πτυχιούχων τμήματος Ιατρικών Εργαστηρίων	42
5.XVII	Αριθμός εισαχθέντων στο τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων	43
5.XVIII	Αριθμός πτυχιούχων τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων	43
5.XIX	Αριθμός εισαχθέντων στο τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων	43
6.I	Γραφεία Διασύνδεσης Τ.Ε.Ι.	47
6.II	Τίτλοι και διάρκεια σπουδών μεταπτυχιακών προγραμμάτων	49
Π1.I	Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για τον Μηχανολόγο Μηχανικό Τ.Ε.	Π1.3
Π1.II	Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για τον Μηχανικό Αυτοματισμού Τ.Ε.	Π1.5
Π1.IV	Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για τον Τεχνολόγο Τροφίμων Τ.Ε.	Π1.9
Π1.V	Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για τον Πτυχιούχο Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε.	Π1.11
Π1.VI	Προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών συμπράξεις Τ.Ε.Ι. – Παν. εξωτερικού	Π1.12
Π1.VII	Πηγές πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στην Μ. Βρετανία	Π1.19
Π1.VIII	Πηγές πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στην Γαλλία	Π1.25
Π1.IX	Πηγές πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στην Γερμανία	Π1.30
Π1.X	Πηγές πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στις Η.Π.Α.	Π1.36
Π1.XI	Πηγές πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στον Καναδά	Π1.41
Π3.I	Ειδικότητες εγγεγραμμένων στην Ε.Τ.ΤΕ.Μ	Π3.2
Π3.II	Συγγενείς Κλαδικοί Σύλλογοι	Π3.4
Π3.III	Περιφερειακά τμήματα Π.Ε.ΤΕ.Τ	Π3.6
Π5.I	Πηγές πληροφόρησης	Π5.2
Π5.II	Χρήσιμες διευθύνσεις και τηλέφωνα	Π5.12
Π5.III	Γραφεία Διασύνδεσης Τ.Ε.Ι	Π5.13
Π5.VI	Γραφεία Δισύνδεσης Α.Ε.Ι	Π5.13
Π5.VII	Πρεσβείες	Π5.14
Π5.VIII	Επαγγελματικοί φορείς	Π5.15
Π5.IX	Εκπαιδευτικοί φορείς – Ινστιτούτα	Π5.15
Π7.I	Συνοπτική περιγραφή νομοθεσίας για τα Τ.Ε.Ι και τους αποφοίτους των	Π7.2
Π7.II	Συνοπτική περιγραφή νομοθεσίας αναφερόμενη στα επαγγελματικά δικαιώματα των υπό μελέτη ειδικοτήτων	Π7.8
Π9.I	Ειδικότητες ανά Τ.Ε.Ι.	Π9.2

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η σύνταξη του επαγγελματικού οδηγού των πτυχιούχων Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε. αποτελεί προϊόν συλλογικής προσπάθειας και εργασίας πολλών μελών του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των ΤΕΙ, τόσο μόνιμων όσο και ωρομισθίων διδασκόντων. Για τη σύνταξή του, ελήφθη υπόψη ο πιλοτικός οδηγός επαγγελματών πτυχιούχων Τ.Ε.Ι., ένα έργο που υλοποιήθηκε στα πλαίσια της Οριζόντιας Δικτύωσης των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών Τ.Ε.Ι. και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΥΠ.Ε.Π.Θ. Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου και συντονιστής της όλης προσπάθειας ήταν ο Καθηγητής του Τ.Ε.Ι Πειραιά κ. Ιωάννης Ρουσιάς.

Φιλοδοξία της συντακτικής ομάδας του οδηγού είναι η δημιουργία ενός ρεαλιστικού και επίκαιρου βοηθήματος που θα ενημερώσει πτυχιούχους Μηχανολόγους των Τ.Ε.Ι, για τις προοπτικές και τις πραγματικές συνθήκες εργασίας που επικρατούν σήμερα στον επαγγελματικό τους χώρο.

Ελπίζουμε ο Οδηγός Επαγγέλματος που έχετε στα χέρια σας να σας φανεί χρήσιμος, στην προσπάθειά σας να μετουσιώσετε τη γνώση που λάβατε στα πλαίσια της φοίτησής σας στα Τμήματα Μηχανολογίας των ΤΕΙ της χώρας, σε σταθερό θεμέλιο επαγγελματικής καταξίωσης. Για το λόγο αυτό, κύριος στόχος μας είναι ο οδηγός αυτός να είναι κατά το δυνατόν ενήμερος και πλήρης. Αν παρ' όλη την προσπάθειά μας, ίσως να υπάρξουν παραλείψεις, ειδικές πληροφορίες ή και νεώτερα δεδομένα στην αγορά εργασίας που δε συμπεριλαμβάνονται σ' αυτήν την πρώτη έκδοση. Προκειμένου, λοιπόν, να βοηθήσετε τόσο εμάς όσο και τους μελλοντικούς συναδέλφους σας, στην αέναη πορεία προς τη διεκδίκηση της επαγγελματικής καταξίωσης, μη διστάσετε να μας κοινοποιήσετε οποιαδήποτε άποψή σας για πιθανές παραλείψεις, ώστε αυτές να συμπεριληφθούν σε μελλοντική του αναθεώρηση..

Ο Συντάκτης του Οδηγού

Δρ. Ιωάννης Λεκάκης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήματος Μηχανολογίας
ΤΕΙ Πειραιά

E-mail: lekakis@teipir.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Σκοπός του παρόντος Επαγγελματικού Οδηγού των Πτυχιούχων Μηχανολόγων Τ.Ε.Ι. είναι να αποτελέσει ένα ενημερωμένο και σύγχρονο εργαλείο πληροφόρησής τους σε κρίσιμα θέματα επαγγελματικών τους επιλογών και σταδιοδρομίας.

Ο οδηγός απευθύνεται, αφενός σε σπουδαστές και πτυχιούχους Μηχανολόγους Τ.Ε. που επιθυμούν να ενημερωθούν για τις εξελίξεις των τελευταίων ετών στο επάγγελμα του Μηχανολόγου Μηχανικού, και αφετέρου σε υποψήφιους σπουδαστές, -μαθητές Λυκείων,- που αναζητούν ένα εργαλείο ανεύρεσης Τμημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης με προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης. Στον Οδηγό εμπεριέχονται βασικές πληροφορίες αλλά και εκτενής κατάλογος περαιτέρω πηγών πληροφόρησης και ενημέρωσης, όπου ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί να ανατρέξει και να εντοπίσει πιο εξειδικευμένα θέματα.

Ο παρών Οδηγός Επαγγέλματος έχει, συνεπώς, ως βασικό αντικείμενο την αξιόπιστη ενημέρωση σχετικά με τις υπάρχουσες δυνατότητες της αγοράς εργασίας και τα χαρακτηριστικά του επαγγέλματος του Μηχανολόγου Μηχανικού Τ.Ε. και μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στη σωστή επιλογή και στον ορθό προσανατολισμό των πτυχιούχων για την ανεύρεση εργασίας και τη χάραξη επαγγελματικής σταδιοδρομίας που να ανταποκρίνεται στις μελλοντικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας και αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Η Σύνταξη του Οδηγού ακολούθησε δύο μείζονες Φάσεις:

- Η πρώτη Φάση επικεντρώθηκε στη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με το επάγγελμα των πτυχιούχων Μηχανολόγων Μηχανικών ΤΕΙ.
- Κατά τη Δεύτερη Φάση έγινε ο έλεγχος, η συμπλήρωση και σύνθεση των στοιχείων και η τελική σύνταξη του Οδηγού.

Πηγές του Οδηγού αποτέλεσαν μεγάλος αριθμός πηγών και αναφορών, (εντύπων και ηλεκτρονικών) και συνεντεύξεων με στελέχη εταιρειών και εμπειρογνώμονες. Ειδικότερα, στοιχεία για τη σύνταξη του Οδηγού αντλήθηκαν από:

- Τα Γραφεία Διασύνδεσης όλων των Τ.Ε.Ι.
- Έρευνα Αγοράς Εργασίας που περιλάμβανε τη διερεύνηση ζήτησης εργασίας από αγγελίες στον ημερήσιο, περιοδικό και επαγγελματικό τύπο (Ενημερωτικό Δελτίο Τ.Ε.Ε. εφημερίδες ΤΑ ΝΕΑ, ΤΟ ΒΗΜΑ), καθώς επίσης και τη σύνταξη και αποστολή ερωτηματολογίου σε επιχειρήσεις
- Επαγγελματικούς φορείς πτυχιούχων Τ.Ε.Ι.
- Επαγγελματικούς Οδηγούς προγενέστερους της Ελλάδας και του εξωτερικού.
- Οδηγούς Σπουδών Τ.Ε.Ι.
- Σχετικά Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

3.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η παρούσα (ηλεκτρονική και έντυπη) έκδοση του Οδηγού, περιλαμβάνει την περιγραφή του επαγγέλματος Πτυχιούχου Μηχανολόγου Μηχανικού Τ.Ε.

Οι Πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. απασχολούνται είτε ως ελεύθεροι επαγγελματίες, είτε με σχέσεις εξαρτημένης εργασίας, στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Ο Οδηγός προσπαθεί να καλύψει τις ανάγκες πληροφόρησης στις επαγγελματικές αυτές επιλογές. Συνεπώς, ο Οδηγός περιλαμβάνει:

- Πληροφορίες και στοιχεία για Μεταπτυχιακές Σπουδές, καθώς επίσης και για την επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση των πτυχιούχων.
- Πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, ιδιωτικό τομέα και για την επιχειρηματική δραστηριότητα (ελεύθερο επάγγελμα).
- Αποτελέσματα έρευνας αγοράς από αγγελίες εύρεσης θέσεων εργασίας, καθώς επίσης και από τα αρχεία των Γραφείων Διασύνδεσης.
- Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος του Μηχανολόγου Μηχανικού.

3.2. ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του παρόντος Οδηγού θα πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα:

- Λόγω της ταχύτητας μεταβολής του επαγγελματικού τοπίου στη χώρα μας, ο Οδηγός θα πρέπει να ανανεώνεται συστηματικά.
- Στον Οδηγό περιγράφεται ένα συγκεκριμένο επαγγελματικό πεδίο, όπου αναφέρεται ένας σημαντικός αριθμός πληροφοριών, που είναι γενικής ισχύος για οιαδήποτε απασχόληση.
- Ο Οδηγός υπάρχει στην ιστοσελίδα <http://ikaros.teipir.gr/epagodigos> και σε τακτικά χρονικά διαστήματα θα ενημερώνεται και αναθεωρείται.
- Το θέμα του μισθού είναι δύσκολο να προσδιοριστεί με ακρίβεια. Στη γενική περίπτωση ακολουθούνται οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν για το συγκεκριμένο επάγγελμα. Σπανίως συναντώνται και υψηλότερες αποδοχές.
- Οι τυπικές απαιτήσεις στις θέσεις εργασίας συνήθως αναφέρονται σε πτυχίο, γνώση ξένων γλωσσών, προϋπηρεσία και επαγγελματική εμπειρία, γνώση σύγχρονων εργαλείων πληροφορικής. Σπανιότερα στις απαιτήσεις αναφέρονται και μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών, ευελιξία σε μετακινήσεις και ταξίδια, εξειδικευμένες γνώσεις. Σε κάθε περίπτωση θέματα δυνατότητας συνεργασίας, εργασίας σε ομάδα, εργατικότητας κλπ. θεωρούνται αυτονόητα.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ

4.1 Αντικείμενο Σπουδών

Το περιεχόμενο σπουδών του τμήματος Μηχανολογίας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της εφαρμογής και εξέλιξης της επιστήμης της Μηχανολογίας, που αφορά στη μελέτη, σχεδίαση, ανάπτυξη, κατασκευή, λειτουργία μηχανών, συσκευών και εγκαταστάσεων παραγωγής καθώς και συστημάτων παραγωγής και διαχείρισης ενέργειας, με γνώμονα την οικονομία, το σεβασμό στο περιβάλλον και την κοινωνική αποδοχή.

Στην παρούσα φάση λειτουργούν συνολικά 8 τμήματα Μηχανολογίας στα Τ.Ε.Ι. όπως φαίνεται και στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1 : Τμήματα Μηχανολογίας ανά Τ.Ε.Ι.

Α/Α	Τ.Ε.Ι.	ΠΟΛΗ
1	ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗ
2	ΚΑΒΑΛΑΣ	ΚΑΒΑΛΑ
3	ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟ
4	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑ
5	ΠΑΤΡΑΣ	ΠΑΤΡΑ
6	ΠΕΙΡΑΙΑ	ΠΕΙΡΑΙΑΣ
7	ΣΕΡΡΩΝ	ΣΕΡΡΕΣ
8	ΧΑΛΚΙΔΑΣ	ΧΑΛΚΙΔΑ

4.2 Σκοπός του προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Μηχανολογίας έχει ως σκοπό:

- να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση στο πεδίο της Μηχανολογίας,
- να παρέχει στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επαγγελματική σταδιοδρομία και εξέλιξη,
- να συμβάλλει αναπτύσσοντας τεχνογνωσία και καινοτομίες μέσω της εφαρμογής επιστημονικών, τεχνολογικών ή άλλων γνώσεων, στην ανάπτυξη και την πρόοδο του βιομηχανικού και βιοτεχνικού ιστού της χώρας.

Παράλληλα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο που προαναφέρεται και διαμέσου του τρέχοντος προγράμματος σπουδών, το Τμήμα χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες στην εκπαίδευση των σπουδαστών, αναπτύσσει συνεργασίες με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του ίδιου γνωστικού πεδίου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και επιπρόσθετα συνεργάζεται με επαγγελματικούς, επιστημονικούς και τεχνικούς φορείς που ασχολούνται με το γνωστικό του αντικείμενο, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι πτυχιούχοι του τμήματος Μηχανολογίας αποκτούν τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες, έτσι ώστε να μπορούν να ασχολούνται σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικειμένου του τμήματος, είτε ως αυτοαπασχολούμενοι, είτε ως υπεύθυνοι ή στελέχη σχετικών επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών.

Ειδικότερα ο Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. :

- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές μεθόδους στην εκπόνηση μηχανολογικών μελετών (π.χ. θέρμανση, ψύξη, κλιματισμός, υδραυλικές εγκαταστάσεις, πυρασφάλεια, ηχοπροστασία, καυσίμων αερίων, ανελκυστήρων κ.λ.π.), που σχετίζονται με εγκαταστάσεις σε κτίρια και επιβλέπει την εφαρμογή τους.
- Σχεδιάζει, αναπτύσσει, επιβλέπει τη λειτουργία μηχανολογικών εγκαταστάσεων και βιομηχανικών συστημάτων παραγωγής.
- Μελετά και εφαρμόζει κανόνες ασφαλείας σε μηχανολογικές εγκαταστάσεις.
- Εφαρμόζει σύγχρονες διοικητικές μεθόδους στη διοίκηση επιχειρήσεων ή οργανισμών.
- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές μεθόδους καθώς και διοικητικές πρακτικές στην παραγωγή, στην πιστοποίηση της ποιότητας και καταλληλότητας μηχανών και συσκευών.
- Επιλαμβάνεται των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και νομικών υποχρεώσεων παραγωγικών, κατασκευαστικών και μεταποιητικών επιχειρήσεων καθώς και των επιχειρήσεων παραγωγής ενέργειας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και εργαστηριακές τεχνικές σε εργαστήρια δοκιμής τελικών προϊόντων, ελέγχου διαδικασιών και απονομής πιστοποιητικών τήρησης προδιαγραφών ασφαλούς λειτουργίας και προστασίας περιβάλλοντος καθώς και διασφάλισης ποιότητας.
- Οργανώνει, επιβλέπει, επεξεργάζεται και αξιολογεί εργαστηριακές μετρήσεις πειράματα σε όλους τους τομείς της ειδικότητας.
- Οργανώνει την παραγωγική διαδικασία χρησιμοποιώντας σύγχρονες μεθόδους παρακολούθησης, οργάνωσης, ελέγχου και κατασκευής (με τη βοήθεια Η/Υ, συστημάτων CAD / CAM / CIM κ.λ.π.).
- Αναπτύσσει και εφαρμόζει στην πράξη σύγχρονες μεθόδους κατεργασιών, διαμορφώσεων (π.χ. CNC, FMS κ.λ.π.).
- Μελετά και επιβλέπει την εφαρμογή μέτρων προστασίας περιβάλλοντος από τη ρύπανση που προκαλούν ενεργειακά συστήματα, μηχανολογικές εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς, όπως για παράδειγμα η μελέτη και κατασκευή θερμικών μηχανών αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.
- Ασχολείται με το σχεδιασμό, ανάπτυξη, εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων παραγωγής ενέργειας από την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Διαθέτει ικανότητες συλλογικής και ομαδικής εργασίας σε σύνθετα τεχνοοικονομικά θέματα της ειδικότητάς του.
- Ασχολείται με την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία σε όλους τους τομείς της ειδικότητάς του.

4.3 Δομή των σπουδών

Το Τμήμα Μηχανολογίας απονέμει ενιαίο πτυχίο, ανεξάρτητο της κατεύθυνσης σπουδών, μετά από ελάχιστη υποχρεωτική φοίτηση οκτώ (8) εξαμήνων. Κατά τη διάρκεια των επτά (7) πρώτων εξαμήνων, οι σπουδές περιλαμβάνουν μαθήματα:

- (α) **Γενικής Υποδομής**, των οποίων η γνώση θεωρείται βασική προϋπόθεση για την έναρξη των σπουδών στο ευρύ γνωστικό πεδίο όπου υπάγεται η ειδικότητα του Μηχανολόγου και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων Μαθηματικά I&II, Φυσική I&II, Εφαρμοσμένα Μαθηματικά – Αριθμητική Ανάλυση, Χημική Τεχνολογία, Ποιοτικός έλεγχος – Τεχνολογία υλικών, Δομημένος προγραμματισμός Η/Υ, Μετρήσεις τεχνικών μεγεθών,
- (β) **Ειδικής Υποδομής**, που βοηθούν στην κατανόηση των μαθημάτων ειδικότητας και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων Ηλεκτροτεχνία, Μηχανολογικό σχέδιο I & II, Μηχανική I & II, Μηχανολογικό εργαστήριο I & II, Εφαρμοσμένη θερμοδυναμική, Μηχανική ρευστών, Στοιχεία μηχανών I, ΜΕΚ I, Εφαρμοσμένη Ρευστομηχανική, Μετάδοση θερμότητας I, Τριβολογία,
- γ) **Ειδικότητας**, τα οποία διαπραγματεύονται την εξειδικευμένη γνώση που απαιτείται από την ειδικότητα των σπουδών που έχει δύο κατευθύνσεις αυτές της κατασκευαστικής και ενεργειακής με τα αντίστοιχα μαθήματα όπως ορίζονται στους Πίνακες του προγράμματος σπουδών παρακάτω,
- δ) **Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών σπουδών**, τα οποία βοηθούν τους σπουδαστές, τόσο στον επαγγελματικό τους τομέα, όσο και στην πνευματική τους καλλιέργεια γενικότερα και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων μαθήματα όπως Περιβάλλον & Βιομηχανική ανάπτυξη, Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων, Ασφάλεια Εργασίας – Τεχνική νομοθεσία, Οργάνωση-Οικονομοτεχνική ανάλυση & Διοίκηση Έργων, Εισαγωγή και Εφαρμογές στο μάρκετινγκ.

Η κατανομή των παραπάνω κατηγοριών μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος κυμαίνεται στο ακόλουθο εύρος:

- Γενικής Υποδομής 20-30%,
- Ειδικής Υποδομής 25-35%,
- Ειδικότητας 25-35%
- Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών σπουδών 10-20%.

Οι σπουδαστές έχουν υποχρέωση να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν τουλάχιστον τρία (3) από τα προαιρετικά μαθήματα του τυπικού προγράμματος, τα οποία είναι μαθήματα γενικής μόρφωσης ή μαθήματα εμβάθυνσης, υποδομής ή διεπιστημονικά.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα 40 σε αριθμό και οφείλουν να είναι μέσα στα επιτρεπόμενα όρια του φόρτου εργασίας για το σπουδαστή. Μια ομάδα υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών μπορεί να παρέχεται με την μορφή Ομάδων Μαθημάτων Επιλογής που αναφέρονται ενδεικτικά και δυναμικά στη δομή των σπουδών και δίνουν τη δυνατότητα στο σπουδαστή να επιλέξει, μετά το 4ο εξάμηνο, εκείνα τα μαθήματα που ταιριάζουν στις ιδιαίτερες κλίσεις και προτιμήσεις του. Τα μαθήματα της κάθε ομάδας αποτελούν μαθήματα του ίδιου γνωστικού αντικειμένου που διαμορφώνουν μία άτυπη εξειδίκευση, με τρόπο δυναμικό ωστόσο, και προσφέρουν την επιλογή στο σπουδαστή να καταρτιστεί σε επιμέρους τομείς της ειδικότητάς του που έχουν γι' αυτόν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Το όγδοο εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας και την άσκηση στο επάγγελμα (πρακτική άσκηση). Η πτυχιακή εργασία δίνει τη

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

δυνατότητα στον τελειόφοιτο σπουδαστή του Τμήματος να πραγματοποιήσει μία ολοκληρωμένη μελέτη που σχετίζεται με κάποιο θέμα της ειδικότητάς του και που μπορεί να είναι θεωρητικού, πειραματικού ή συνθετικού περιεχομένου. Η πρακτική άσκηση είναι διάρκειας έξι (6) μηνών και πραγματοποιείται σε επιχειρήσεις βιομηχανικής ή βιοτεχνικής παραγωγής, σε τεχνικά γραφεία μελετών ή σε κέντρα έρευνας & ανάπτυξης σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η επιλογή γίνεται κατά τρόπο που να μεγιστοποιεί την εμπέδωση των διδακτικών γνώσεων και την περαιτέρω ανάπτυξη της ικανότητας αναζήτησης λύσεων, ανάληψης πρωτοβουλιών και συλλογικής εργασίας.

Το πρόγραμμα σπουδών διαφοροποιείται από Τ.Ε.Ι σε Τ.Ε.Ι. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του τμήματός μας το οποίο δομείται με βάση το φόρτο εργασίας του σπουδαστή και κάθε μάθημα χαρακτηρίζεται από έναν αριθμό διδακτικών μονάδων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (σύστημα διδακτικών μονάδων ECTS). Οι διδακτικές μονάδες καθορίζονται, για όλα τα μαθήματα του Τμήματος, καθώς και για την πτυχιακή εργασία και την πρακτική άσκηση. Το τυπικό εξαμηνιαίο πρόγραμμα καθορίζεται σε τριάντα (30) διδακτικές μονάδες για όλα τα μαθήματα του εξαμήνου εκτός των προαιρετικών μαθημάτων, οι οποίες και κατανέμονται σε κάθε μάθημα του εξαμήνου σε αντιστοιχία των ωρών διδασκαλίας κάθε μαθήματος και του φόρτου εργασίας του σπουδαστή για να εκπονήσει επιτυχώς ένα μάθημα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.11 : Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών τμήματος Μηχανολογίας

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 101	Μαθηματικά Ι	4	2	-	Υ	7
270 102	Ηλεκτροτεχνία	2	-	2	Υ	5
270 103	Φυσική Ι	2	1	2	Υ	5
270 104	Μηχανολογικό Σχέδιο Ι	-	-	4	Υ	3
270 105	Χημική Τεχνολογία	2	-	2	Υ	5
270 106	Δομημένος Προγραμματισμός Η/Υ	2	-	2	Υ	5

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 201	Μαθηματικά ΙΙ	3	2	-	Υ	6.5
270 202	Μηχανολογικό Εργαστήριο Ι	1	-	4	Υ	4.5
270 203	Μηχανική Ι	3	2	-	Υ	6
270 204	Περιβάλλον και Βιομηχανική Ανάπτυξη	3	-	-	Υ	5
270 205	Μηχανολογικό Σχέδιο ΙΙ	-	-	4	Υ	2.5
270 206	Φυσική ΙΙ	2	1	2	Υ	5.5

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 301	Μηχανική ΙΙ	2	1	2	Υ	5.5
270 302	Μηχανολογικό Εργαστήριο ΙΙ	1	-	3	Υ	4
270 303	Εφαρμοσμένα Μαθηματικά – Αριθμητική Ανάλυση	2	-	2	Υ	4.5
270 304	Μηχανική Ρευστών	2	1	2	Υ	5.5
270 305	Εφαρμοσμένη Θερμοδυναμική	3	2	-	Υ	5
270 306	Ποιοτικός Έλεγχος – Τεχνολογία Υλικών	2	-	2	Υ	4.5

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 401	Μετάδοση Θερμότητας Ι	3	2	-	Υ	6
270 402	Στοιχεία Μηχανών Ι	2	4	-	Υ	6
270 403	ΜΕΚ Ι	2	-	2	Υ	4.5
270 404	Εφαρμοσμένη Ρευστομηχανική	2	1	2	Υ	5
270 405	Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων	2	-	-	Υ	3.5
270 406	Μετρήσεις Τεχνικών Μεγεθών	2	1	2	Υ	5

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 501	Ήπιες Μορφές Ενέργειας Ι	3	1	2	Υ	5
270 502	ΘΨΚ Ι	3	1	2	Υ	5
270 503	Ρευστοδυναμικές Μηχανές	2	1	2	Υ	5
270 507	Μηχατρονική	2	-	2	ΕΥ	5
270 508	Οργάνωση – Οικονομοτεχνική Ανάλυση και Διοίκηση Έργων	2	2	-	ΕΥ	5
270 509	Μετάδοση Θερμότητας ΙΙ	2	-	2	ΕΥ	
270 510	Τεχνολογία Περιβαλλοντικών Μετρήσεων	2	-	2	ΕΥ	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ : τα υπ' αριθμό 501, 502, 503						
ΕΠΙΛΟΓΗ : ΔΥΟ (2) από τα υπ' αριθμό 504, 506, 507, 508, 509, 510						

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 504	Στοιχεία Μηχανών ΙΙ	3	3	-	Υ	7.5
270 505	Προγραμματισμός Εργαλειομηχανών CNC Ι	3	1	2	Υ	6.5
270 506	Σχεδίαση Μηχανολογικών Κατασκευών με Η/Υ (CAD)	2	1	2	Υ	6
270 507	Μηχατρονική	2	-	2	ΕΥ	5
270 508	Οργάνωση – Οικονομοτεχνική Ανάλυση και Διοίκηση Έργων	2	2	-	ΕΥ	5
270 511	Ανυψωτικές Μηχανές και Μεταλλικές Κατασκευές	2	2	-	ΕΥ	5
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ : τα υπ' αριθμό 504, 505, 506						
ΕΠΙΛΟΓΗ : ΔΥΟ (2) από τα υπ' αριθμό 501, 502, 507, 508, 511						

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 601	Ασφάλεια Εργασίας – Τεχνική Νομοθεσία	2	2	-	Υ	4
270 602	Ξένη Γλώσσα	2	-	1	Υ	4
270 603	Ατμολέβητες – Ατμοστρόβιλοι	3	1	2	Υ	
270 604	Ηλεκτρομηχανικά Συστήματα Μετατροπής Ενέργειας	2	-	2	Υ	5
270 607	Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	2	2	-	ΕΥ	5
270 608	Υδραυλικά – Πνευματικά Συστήματα	2	2	-	ΕΥ	5
270 609	Μοντελοποίηση και Υπολογισμός Στοιχείων Κατασκευών (CAD/CAE)	2	-	2	ΕΥ	5
270 610	Ήπιες Μορφές Ενέργειας II	2	-	2	ΕΥ	
270 611	ΘΨΚ II	2	-	2	ΕΥ	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ : τα υπ' αριθμό 601, 602, 603, 604						
ΕΠΙΛΟΓΗ : ΔΥΟ (2) από τα υπ' αριθμό 607, 608, 609, 610, 611						

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 601	Ασφάλεια Εργασίας – Τεχνική Νομοθεσία	2	2	-	Υ	4
270 602	Ξένη Γλώσσα	2	-	1	Υ	4
270 605	Σύγχρονες Τεχνολογίες Συγκολλήσεων	2	1	2	Υ	7
270 606	Εφοδιαστική (logistics)	2	1	-	Υ	5
270 607	Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	2	2	-	ΕΥ	5
270 608	Υδραυλικά – Πνευματικά Συστήματα	2	2	-	ΕΥ	5
270 609	Μοντελοποίηση και Υπολογισμός Στοιχείων Κατασκευών (CAD/CAE)	2	-	2	ΕΥ	5
270 612	Θερμικές Κατεργασίες	2	-	2	ΕΥ	5
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ : τα υπ' αριθμό 601, 602, 605, 606						
ΕΠΙΛΟΓΗ : ΔΥΟ (2) από τα υπ' αριθμό 603, 604, 607, 608, 609, 612						

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 701	Τριβολογία	3	-	2	Υ	6
270 702	ΜΕΚ ΙΙ	2	1	2	Υ	
270 703	Εισαγωγή και Εφαρμογές στο Marketing	3	1	-	Υ	5
270 706	Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Αποβλήτων	2	-	2	ΕΥ	5
270 707	Αυτοματισμοί Βιομηχανικών και Κτιριακών Εγκαταστάσεων	2	-	2	ΕΥ	5
270 708	Σχεδιασμός και Βελτιστοποίηση Ενεργειακών Συστημάτων	2	-	2	ΕΥ	
270 709	Ενεργειακός Έλεγχος και Διαπίστευση Κτιρίων	2	-	2	ΕΥ	
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ : τα υπ' αριθμό 701, 702, 703						
ΕΠΙΛΟΓΗ : ΔΥΟ (2) από τα υπ' αριθμό 704, 705, 706, 707, 708, 709						

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 701	Τριβολογία	3	-	2	Υ	6
270 704	Σχεδιασμός των Κατασκευών	3	3	-	Υ	8
270 705	Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας	2	1	2	Υ	6
270 706	Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Αποβλήτων	2	-	2	ΕΥ	5
270 707	Αυτοματισμοί Βιομηχανικών και Κτιριακών Εγκαταστάσεων	2	-	2	ΕΥ	5
270 710	Προγραμματισμός Εργαλειομηχανών CNC ΙΙ και Ρομποτική	2	-	2	ΕΥ	5
270 711	Οργάνωση και Διοίκηση Παραγωγής	2	2	-	ΕΥ	5
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ : τα υπ' αριθμό 701, 704, 705						
ΕΠΙΛΟΓΗ : ΔΥΟ (2) από τα υπ' αριθμό 703, 706, 707, 710, 711						

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
ΚΩΔΙΚΟΣ		ΕΙΔΟΣ	Δ.Μ. ECTS
270 801	Πρακτική Άσκηση	Υ	10
270 802	Πτυχιακή Εργασία	Υ	20

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ					
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ	Θ	Α/Π	Ε	Δ.Μ. ECTS
270 901	Ξένη Γλώσσα I	2	-	-	-
270 902	Ξένη Γλώσσα II	2	-	-	-
270 904	Αρχές Ηλεκτρονικής Σχεδίασης	-	-	2	-
270 906	Βασικά Ηλεκτρονικά	2	-	-	-
270 907	Συστήματα Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων	2	-	-	-
270 908	Επιχειρησιακή Έρευνα	2	-	-	-
270 909	Ηχομόνωση Εγκαταστάσεων	2	-	-	-
270 910	Ατμοσφαιρική Ρύπανση Τεχνολογία Αντιρύπανση	2	-	-	-
270 911	Βασικές Αρχές Οικολογίας	2	-	-	-
270 912	Ενεργιακή Μηχανική Διαχείριση Πόρων	2	-	-	-
270 913	Οργάνωση Μικρομεσαίων Επαγγελματικών Επιχειρήσεων	2	-	-	-
270 920	Αγορά και Επιχειρηματικότητα	-	-	2	-
Καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών ένας σπουδαστής πρέπει να παρακολουθήσει έξι (6) από τα παραπάνω προαιρετικά μαθήματα					

4.4 Πρακτική άσκηση στο επάγγελμα

Η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα αποτελεί έναν από τους πιο κρίσιμους εκπαιδευτικούς θεσμούς των ΤΕΙ. Συνιστά καταλυτικό τμήμα του προγράμματος σπουδών, όπου οι σπουδαστές εκπαιδεύονται σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Συνδέεται μάλιστα με το επίκεντρο της φυσιολογίας και το ρόλο των ΤΕΙ ως Ανώτατων Τεχνολογικών Ιδρυμάτων με κατεύθυνση την εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων, την εφαρμογή και διάδοση της τεχνολογίας. Με την πρακτική άσκηση γίνεται σύνδεση της θεωρίας και της πράξης, της εκπαίδευσης και της παραγωγής.

Η πρακτική άσκηση στο επάγγελμα αποσκοπεί :

- (α) στην ενημέρωση, από τη μια, των ασκουμένων για τη διάρθρωση και λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή των υπηρεσιών, για τεχνολογικούς και οικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις συνθήκες εργασίας, και, από την άλλη, στην ενεργό συμμετοχή των ασκουμένων στις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών,
- (β) στο συσχετισμό των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους με τα προβλήματα των χώρων εφαρμογής, και
- (γ) στην επαφή των ΤΕΙ (Σχολές - Τμήματα) με τους χώρους παραγωγής και εφαρμοσμένης έρευνας για τη δημιουργία αμφίδρομης σχέσης μεταξύ τους.

Η επαφή των σπουδαστών και των ιδρυμάτων με τις συνθήκες και τα προβλήματα της παραγωγής αποδίδει αμοιβαία θετικά αποτελέσματα και επενεργεί, ώστε η εκπαίδευση να παρέχει εφαρμόσιμες γνώσεις, να παρέχει ζήτηση και απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος στην αγορά εργασίας, βελτίωση της επαγγελματικής ανταγωνιστικότητας

και ταυτόχρονα διαρκή αξιολόγηση και αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, ώστε να ανταποκρίνεται στις νέες απαιτήσεις της αγοράς.

Σε κάθε περίπτωση, η εμπειρία που αποκτά ένας σπουδαστής του Τμήματος κατά την πρακτική του άσκηση μπορεί να βοηθήσει ποικιλοτρόπως έτσι, ώστε να γίνει καλός γνώστης και να εντυπώσει στη βιομηχανία (κλάδο) που τον ενδιαφέρει, να ελέγξει την εργασία ή το περιβάλλον, να κερδίσει αυτοπεποίθηση, να δοκιμάσει ή και να αναπτύξει νέες ή υπάρχουσες δεξιότητες, όπως π.χ. ομαδική εργασία, οργάνωση και διοίκηση γραφείου, δεξιότητες πληροφορικής, να αναπτύξει διαδικτυακές επαφές, να διεξάγει συνεντεύξεις συγκέντρωσης πληροφοριών και επιπλέον να αναπτύξει ένα καλό βιογραφικό σημείωμα.

4.5 Κινητικότητα σε άλλες χώρες (SOCRATES/ERASMUS)

Στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος SOCRATES/ERASMUS προσφέρονται δυνατότητες ανταλλαγής σπουδαστών και μελών διδακτικού προσωπικού μεταξύ Ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Η παραμονή των σπουδαστών στα ιδρύματα φιλοξενίας είναι 6μηνη, κατά την οποία οι μεν Έλληνες σπουδαστές πραγματοποιούν μέρος της πρακτικής τους άσκησης και σε λίγες περιπτώσεις ολοκληρώνουν την πτυχιακή τους εργασία, ενώ οι ξένοι σπουδαστές ολοκληρώνουν κατά κύριο λόγο την πτυχιακή τους εργασία και, σε κάποιες περιπτώσεις, πραγματοποιούν μέρος της πρακτικής τους άσκησης. Στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος, διδάσκοντες των Τμημάτων μπορούν να επισκεφθούν συγγενή Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για διάστημα 1-2 εβδομάδων, προκειμένου να γίνουν κοινωνοί των ερευνητικών έργων και διδακτικών μεθόδων που ακολουθούνται σε αυτά.

4.6 ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι παρακάτω πίνακες δείχνουν ενδεικτικά τα στοιχεία των νεοεισερχομένων σπουδαστών και πτυχιούχων στα αντίστοιχα τμήματα κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2000-2004. Από τα υπόλοιπα Τ.Ε.Ι. δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.III : Αριθμός εισαχθέντων στο τμήμα Μηχανολογίας

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ			
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΧΘΕΝΤΩΝ
2000-2001			120
2001-2002			120
2002-2003			150
2003-2004			160
2005-2006			
2007-2008			

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.IV : Αριθμός πτυχιούχων τμήματος Μηχανολογίας

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ	
ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ
2000-2001	30
2001-2002	30
2002-2003	30
2003-2004	30
2005-2006	
2007-2008	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

5.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Οι σημαντικότεροι λόγοι για τους οποίους οι απόφοιτοι στρέφονται προς τις μεταπτυχιακές σπουδές είναι:

- Αύξηση των πιθανοτήτων ανεύρεσης απασχόλησης γρήγορα και με καλύτερους όρους.
- Βελτίωση του επιπέδου γνώσεων στην επιστήμη στην οποία εντάσσονται και οι προπτυχιακές σπουδές τους, ή σε κάποια άλλη επιστήμη.

Ως γνωστόν οι μεταπτυχιακές σπουδές μπορεί να βοηθήσουν την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις αποτελούν και προϋπόθεση (όπως, για παράδειγμα η ακαδημαϊκή σταδιοδρομία στην οποία είναι απαραίτητο το διδακτορικό δίπλωμα). Οπωσδήποτε όμως δεν θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι επιτυγχάνεται αυτόματα η εξασφάλιση απασχόλησης. Για αυτό κατά την επιλογή του αντικειμένου των μεταπτυχιακών σπουδών θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη και την επαγγελματική αξία των σπουδών αυτών. Είναι δηλαδή σημαντικό να προσδιορίσουμε ποιος είναι ο τομέας της αγοράς εργασίας στον οποίο στοχεύουμε και ποιες είναι οι προοπτικές εξέλιξης που διαγράφονται για τον τομέα αυτό. Με αυτό το κριτήριο είναι σίγουρο ότι θα διακρίνουμε εύκολα ποιες από τις μεταπτυχιακές σπουδές είναι 'αποδοτικές' και ποιες όχι.

Για οποιοδήποτε όμως λόγο και αν αποφασίσει ο πτυχιούχος Μηχανολόγος Τ.Ε. να κάνει μεταπτυχιακές σπουδές, θα πρέπει να γνωρίζει ότι οι σπουδές αυτές είναι συνήθως απαιτητικότερες των προπτυχιακών, αφού απαιτούν:

- Περισσότερη ατομική μελέτη και με προσωπική πρωτοβουλία.
- Συνεργασία με συγκεκριμένο καθηγητή ως επιβλέποντα
- Συνεχή κριτική όλων των γνώσεων που αποκτήθηκαν στο σχετικό αντικείμενο κτλ.

Έτσι αν ο πτυχιούχος θεωρεί τις μεταπτυχιακές σπουδές μόνο ως μια διέξοδο για να αναβάλλει τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται ο καθένας που αναζητεί εργασία, θα διαπιστώσει ότι σύντομα οδηγείται σε ένα καινούργιο αδιέξοδο. Η παράταση της φοιτητικής ζωής, αν δεν υπάρχει πραγματικό ενδιαφέρον για το αντικείμενο των μεταπτυχιακών σπουδών, θα προκαλέσει αναβολή στη λήψη αποφάσεων, με αποτέλεσμα όχι μόνο να μη λύνονται τα προβλήματα, αλλά να αυξάνονται.

Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Ι. μετά το πέρας των σπουδών του μπορεί να συνεχίσει για μεταπτυχιακές σπουδές, είτε στα Ελληνικά Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι. είτε στα αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού. Οι όροι Μεταπτυχιακές Σπουδές αναφέρονται σε προγράμματα εξειδίκευσης των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο που τους ενδιαφέρει, με τελικό στόχο την προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στην χώρα μας μια συνεχής αύξηση της ζήτησης μεταπτυχιακών σπουδών από τους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. ενώ, συγχρόνως, αυξάνεται ο αριθμός εργοδοτικών φορέων που επιθυμούν ή και απαιτούν την κατοχή ενός μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ως απόδειξη επιθυμητών ικανοτήτων, εμπειριών και εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων.

Όσον αφορά την υφιστάμενη κατάσταση σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών, αξίζει να τονισθούν τα ακόλουθα:

Με τους Νόμους 2327/95 (ΦΕΚ 156/Α'95) (Άρθρο 16 Παρ.1) και 2916/2001, αποσαφηνίστηκε ο ρόλος των Τ.Ε.Ι. & των αποφοίτων τους στην Ανώτατη Εκπαίδευση και ισχύουν τα κατωτέρω:

- Οι πτυχιούχοι Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. και Α.Σ.Π.Α.Ι.Τ.Ε. συμμετέχουν στα Μ.Π.Σ. των Πανεπιστημίων με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για τους Πτυχιούχους του Πανεπιστημιακού Τομέα, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 12γ του Ν. 2916/ 01 ΦΕΚ 114 τ. Α' καθώς και τις διατάξεις του ΦΕΚ 771/21-6-02, Αριθ. Απόφασης 60671/Ε5 και της έγγραφης συμφωνίας μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται με βάση το Ν. 2083/ 92 παρ. 2α του άρθρου 12.
- Δίνεται το δικαίωμα πρόσβασης σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε Ελληνικά Ιδρύματα & στους κατόχους τίτλων ισοτίμων προς τα πτυχία Τ.Ε.Ι. τμημάτων σχολών που καταργήθηκαν με τον ιδρυτικό νόμο.
- Επιλύεται το πρόβλημα αναγνώρισης από το Ο.Α.Τ.Α.Π. των ήδη αποκτηθέντων μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στο εξωτερικό από τους Πτυχιούχους της κατηγορίας αυτής.
- Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο :
- Δίνεται η δυνατότητα σύμπραξης & συνδιοργάνωσης των τμημάτων των Τ.Ε.Ι. στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με ομοταγή Πανεπιστήμια του εσωτερικού.
- Βάση του ΦΕΚ 771/21-6-02, Αριθ. Απόφασης 60671/Ε5, τα τμήματα ΤΕΙ μπορούν να συμπράττουν στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), την ευθύνη οργάνωσης και εκτέλεσης των οποίων έχουν ομοταγή Πανεπιστήμια του εξωτερικού αναγνωρισμένα από τον Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) – που αντικατέστησε το Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α.
- Αναγνωρίστηκαν τα Μ.Π.Σ. που λειτουργούσαν ήδη στα Τ.Ε.Ι. και ανοίγεται ο δρόμος για την ίδρυση και λειτουργία και άλλων μεταπτυχιακών προγραμμάτων στα Τ.Ε.Ι.

Τα εγκεκριμένα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που λειτουργούν απευθύνονται σε όλους σχεδόν τους κλάδους των επιστημών και εμπλουτίζονται συνεχώς με την προσθήκη νέων. Η διάρκεια σπουδών κυμαίνεται από ένα έως δύο έτη. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα διαφοροποιούνται ανάλογα με τις προϋποθέσεις που θέτει το τμήμα που οργανώνει το πρόγραμμα αλλά και ανάλογα με τον κλάδο σπουδών. Σε γενικές γραμμές απαιτούνται συνήθως τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αίτηση στο τμήμα.
2. Πτυχίο με αναλυτική βαθμολογία και ισοτιμία από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. όταν αυτό έχει αποκτηθεί στο εξωτερικό.
3. Βιογραφικό Σημείωμα & αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας εάν υπάρχει.
4. Συστατικές Επιστολές.
5. Πιστοποιητικό της αγγλικής γλώσσας.

Η Γενική Συνέλευση του τμήματος καθορίζει με σχετική απόφαση τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών ή την εξέταση του υποψηφίου σε ορισμένα μαθήματα, το αποτέλεσμα της οποίας συνεκτιμάται με την επιλογή. Επιπλέον οι υποψήφιοι καλούνται και για προσωπική συνέντευξη από την επιτροπή του ΜΠΣ.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

Σχετικά με την απόκτηση διδακτορικού, αυτό απονέμεται από το τμήμα στο οποίο εκπονείται και έχει ελάχιστη διάρκεια 3 έτη. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και τα απαιτούμενα προσόντα διαφοροποιούνται ανάλογα με το τμήμα στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή. Βασική προϋπόθεση είναι η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου. Τα δικαιολογητικά συνήθως που ζητούνται είναι:

1. Αίτηση.
2. Πτυχίο & μεταπτυχιακός τίτλος.
3. Βιογραφικό σημείωμα & αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας.

Αναλυτικές πληροφορίες, για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που παρέχουν στους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι., μπορεί να αντλήσει κανείς από τα Γραφεία Διασύνδεσης που λειτουργούν στα Τ.Ε.Ι.)

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι διευθύνσεις και τα τηλεφωνα τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1 : Γραφεία Διασύνδεσης Τ.Ε.Ι.

ΙΔΡΥΜΑ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	E-MAIL
Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ	Αγ. Σπυρίδωνα & Μήλου Τ.Κ. 12210 Αιγάλεω	210- 5385180-3	career@teiath
Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ	4 ^ο χλμ Ιωαννίνων- Αθηνών Τ.Κ. 110-47100 Άρτα	2365- 1067610	career@teiep.gr
Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ	Τ.Κ. 140 Σταυρωμένος- 71100 Ηράκλειο Κρήτης	2810- 379335-7	career@career.teicrete.gr
Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Τ.Θ. 1456 Τ.Κ. 54101	2310- 791480-1	career@admin.teithe.gr
Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ	Αγ. Λουκάς, Τ.Κ. 65404	2510462198 2510- 462204	gd@philippos.teikav.edu.gr
Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	Αντικάλαμος, Τ.Κ. 24100 Καλαμάτα	27210- 69393	career@teikal.gr
Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Τ.Κ. 50100 Κοζάνη	24610- 40161-5	career@kozani.teikoz.gr
Τ.Ε.Ι. ΛΑΜΙΑΣ	3 ^ο χλμ. Π.Ε.Ο. Τ.Κ. 35100 Λαμία	22310- 52640	career@teilam.gr
Τ.Ε.Ι. ΛΑΡΙΣΑΣ	Τ.Κ. 41110 Λάρισα	2410- 611995 2410-	career@teilar.gr

		618098	
Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	Νέα Κτίρια, Τ.Κ. 30200 Μεσολόγγι	26310- 58276	Career@teimes.gr
Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ	Θεοτοκοπούλου Τ.Κ. 26334 Κουκούλι Πάτρα	2610- 318927 2610- 317110	career@career.gr
Τ.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ	Π. Ράλλη & Θηβών 250, Τ.Κ. 12244 Αιγάλεω	210- 5381294-6	dy@gdias.teipir.gr
Τ.Ε.Ι. ΣΕΡΡΩΝ	Τέρμα Μαγνησίας, Τ.Κ. 62124 Σέρρες	23210- 49228 23210- 37744	liaisof@teiser.gr
Τ.Ε.Ι. ΧΑΛΚΙΔΑΣ	Ψαχνά Ευβοίας, Τ.Κ. 34400	22980- 99706	papkon@teihal.gr
Α.Σ.Π.Α.Ι.Τ.Ε.	Ν. Ηράκλειο Αττικής, Τ.Κ. 14121	210- 2896763	Gdaspete@aspete.gr

5.2 Βασικά κριτήρια επιλογής υποψήφιων

Στις περισσότερες περιπτώσεις η επιλογή υποψηφίων γίνεται από επιτροπή που αποτελείται από μέλη του διδακτικού προσωπικού του εκάστοτε τμήματος. Για τις επιτροπές επιλογής υποψηφίων στα προγράμματα υπάρχουν κάποια βασικά κριτήρια που περιλαμβάνουν :

Βασικό Πτυχίο : Οι προπτυχιακές σπουδές σε τομέα σχετικό με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα θεωρούνται απαραίτητες. Συνήθως γίνεται αίτηση για μεταπτυχιακά, χωρίς να έχει ληφθεί ακόμα το πτυχίο εφόσον ο υποψήφιος βρίσκεται στο τελευταίο εξάμηνο των προπτυχιακών σπουδών του και δηλώνει την αναμενόμενη ημερομηνία αποφοίτησης.

Μέσος όρος πτυχίου : Διαφέρει από σχολή σε σχολή, αλλά συνήθως ζητείται τελικός βαθμός πτυχίου μεγαλύτερος του 7 στα 10. Αρκετές φορές οι επιτροπές δέχονται φοιτητές κάτω του ελάχιστου αποδεκτού βαθμού, υπό συνθήκες.

Αίτηση : Πρέπει να είναι συμπληρωμένη πλήρως και με ακρίβεια. Συνήθως οι αιτήσεις απαιτούν μία έκθεση, όπου με συντομία πρέπει να δοθούν πληροφορίες για τις σπουδές, τις γνώσεις και τους λόγους για τους οποίους ο υποψήφιος επιλέγει το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η επιτροπή μπορεί να κρίνει μέσω αυτής της γραπτής δήλωσης τις ικανότητές του υποψηφίου στον γραπτό λόγο και στην σύντομη παρουσίαση ιδεών.

Βαθμολογία των τεστ: Για τις αιτήσεις στα πανεπιστήμια του εξωτερικού είναι σημαντική η βαθμολογία στα τεστ γλωσσομάθειας. Για τα αγγλόφωνα πανεπιστήμια

συνήθως απαιτούνται το TOEFL τεστ ή/ και το GRE. Το GRE εξετάζει τις ικανότητες του υποψηφίου στα μαθηματικά, την αναλυτική γραφή και στο λεξιλογικό του πλούτο.

Πτυχιακή Εργασία: Η πτυχιακή εργασία που είναι συναφής με το ΠΜΣ και παρουσιάζει καινοτόμα στοιχεία ή αποτελεί αξιολογη μελέτη αυξάνει σημαντικά τις πιθανότητες εισαγωγής στο ΠΜΣ, διότι διαμέσου αυτής φαίνεται εν πολλοίς το επιστημονικό επίπεδο του υποψηφίου. Αυτή η εργασία υποστηρίζει συστατικές επιστολές με βάση πραγματικά αντικειμενικά στοιχεία και όχι τεχνητά ή συναισθηματικά.

Συνέντευξη : Σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται προσωπική συνέντευξη. Σ' αυτή την περίπτωση απαιτείται κατάλληλη προετοιμασία ώστε να δοθούν ικανοποιητικές απαντήσεις σε ερωτήσεις όπως :

1. Ποιοι είναι οι μελλοντικοί στόχοι σας για επαγγελματική καριέρα.
2. Πόσες ώρες την εβδομάδα μελετάτε.
3. Ποια μαθήματα προτιμάτε και γιατί.
4. Μιλήστε για τον εαυτό σας.
5. Γιατί επιλέξατε το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα.
6. Πως θα αντεπεξέλθετε στις οικονομικές απαιτήσεις του προγράμματος.
7. Τι θα κάνετε αν δεν επιλεγείτε σε αυτό το πρόγραμμα.
8. Θεματικές ερωτήσεις στο γνωστικό πεδίο προπτυχιακών σπουδών

5.3 ΤΙΤΛΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οι τίτλοι μεταπτυχιακών σπουδών διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1. Διπλώματα και Πιστοποιητικά (Diplomas & Certificates):αποτελούνται από στοιχεία διδασκαλίας σπουδών masters χωρίς την διατριβή, μερικές σπουδές προσφέρουν την ευκαιρία της μεταφοράς από τις σπουδές ενός διπλώματος στις σπουδές ενός master μετά από μια επιτυχημένη ολοκλήρωση και ολοκληρώνονται σε 9 έως 12 μήνες.
2. Πτυχία masters με διδασκαλία: καθορίζονται από το αντικείμενο της μελέτης (MA- Master of Arts, MSc-Master of Science, MBA-Master of Business Administration), είναι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, διαρκούν ένα έως δύο έτη και αποτελούνται από σειρά μαθημάτων, εκπαίδευση σε μεθόδους έρευνας, ιδιαίτερες εργασίες ή εκθέσεις, γραπτές εξετάσεις και την πτυχιακή εργασία σε ένα ορισμένο θέμα το οποίο πρέπει να γραφεί ως μια εκτεταμένη έκθεση. Δεν έχουν διαβαθμίσεις αν και κάποια Πανεπιστήμια μπορεί να απονέμουν μια διάκριση (distinction) για εξέχουσα απόδοση.
3. Πτυχία masters με έρευνα: μπορούν να αποκτηθούν με έρευνα, και οι περισσότερες full time σπουδές διαρκούν δυο έτη, διακρίνονται σε MPhil-Master of Philosophy και MRes-Master of Research.
4. Διδακτορικά: απονέμονται για μια σε βάθος πρωτογενή έρευνα σε ένα συγκεκριμένο πεδίο, πραγματοποιείται ανεξάρτητη έρευνα κάτω από επίβλεψη και γράφονται τα αποτελέσματα αυτής και τα συμπεράσματα ως μια διατριβή. Για την ολοκλήρωσή του απαιτούνται συνήθως τρία χρόνια.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αναλύονται οι τίτλοι σπουδών και η διάρκεια των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών αντιπροσωπευτικά για τις χώρες στις οποίες καταφεύγουν οι περισσότεροι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. για μεταπτυχιακές σπουδές.

Πίνακας 5.11 Τίτλοι και διάρκεια σπουδών μεταπτυχιακών προγραμμάτων

Τίτλοι	Διδακτορικό	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα	
Ελληνικοί	Διδακτορικό:3 έτη τουλάχιστον	Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης Πρόγραμμα: 1 έως 2 έτη	
Βρετανικοί	Ph.D: 2έτη	Mphil:1 έως 2 έτη	Msc, MA, MBA, LLM*:1 έτος
Γαλλικοί	Doctorat: 2-4 έτη μετά το DEA	DEA: 1 έτος	DESS:1 έτος
Αμερικάνικοι	Doctorate-PhD: 3 έτη	Msc, MA, MBA,LLM: 2έτη	
Καναδικοί	Doctorate-PhD: 3 έτη	Msc, MA, MBA,LLM: 2έτη	
Γερμανικοί	Doctorate: 2-5 έτη	Magister LLM	

5.4 Μεταπτυχιακά προσφερόμενα στην Ελλάδα

Τα περισσότερα ελληνικά Α.Ε.Ι. προσφέρουν προγράμματα εξειδίκευσης σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε όλους σχεδόν τους κλάδους. Τα περισσότερα απ' αυτά είναι διατμηματικά, δηλαδή στο σχεδιασμό και την υλοποίησή τους συμμετέχουν διαφορετικά Τμήματα του Πανεπιστημίου ή σε πολλές περιπτώσεις και περισσότερα από ένα Πανεπιστήμια. Η διάρκεια των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο κυμαίνεται από 1 έως 2 χρόνια. Ορισμένα μεταπτυχιακά προγράμματα παρέχουν στους φοιτητές τη δυνατότητα μερικής παρακολούθησης. Η εισαγωγή των αποφοίτων Τ.Ε. σ' αυτά είναι θεωρητικά εφικτή, τις περισσότερες φορές όμως είναι πολύ δύσκολη, ιδιαίτερα στα ΠΜΣ των Πολυτεχνικών Σχολών. Ο κύριος λόγος οφείλεται στην αντιπαράθεση που υπάρχει σχετικά με τα επαγγελματικά δικαιώματα των δύο κλάδων. Τα ΠΜΣ που προσφέρονται στην Ελλάδα και είναι σχετικά για τον Μηχανολόγο Μηχανικό Τ.Ε δίδονται στον Πίνακα 1.1 του παραρτήματος 1.

5.5. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Συμπράξεις Τ.Ε.Ι. – Ελληνικών Πανεπιστημίων και Πανεπιστημίων εξωτερικού

Στους πίνακες που ακολουθούν καταγράφονται στοιχεία ΠΜΣ στα οποία συμπράττουν Τμήματα ΤΕΙ με Ελληνικά Πανεπιστήμια και Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Πίνακας 5.III. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Συμπράξεις Τ.Ε.Ι.

α/α	ΠΜΣ	ΙΔΡΥΜΑ	Τμήμα	ΦΕΚ
1	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	Επιστημών της Προσχολικής αγωγής και του εκπαιδευτικού σχεδιασμού	ΦΕΚ ΤΒ΄ 1156/30-7-2004
		Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων	Οικολογίας και Περιβάλλοντος	
2	Χημεία και Τεχνολογία των Υλικών	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Επιστήμης και Τεχνολογίας Υλικών και Χημείας	ΦΕΚ ΤΒ΄ 1570/20-10-2004
		Τ.Ε.Ι. Αθήνας	Γενικό Τμήμα Φυσικής-Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών	
3	Τεχνολογίες Προστασίας Περιβάλλοντος	Πανεπιστήμιο Κρήτης	Χημείας	ΦΕΚ ΤΒ΄ 1570/20-10-2004
		Τ.Ε.Ι. Κρήτης	Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών	
4	Κατάλυση και εφαρμογές της	ΕΚΠΑ	Χημείας	ΦΕΚ ΤΒ΄ 1797/6-12-2004
		Τ.Ε.Ι. Καβάλας	Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου	
5	Περιβάλλον και Νέες Τεχνολογίες	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	Τμήμα Χημείας	ΦΕΚ ΤΒ΄ 979/13-7-2005
		Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης	Τμήμα Οχημάτων	

Πίνακας 5.IV. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Συμπράξεις Τ.Ε.Ι. - Πανεπιστημίων εξωτερικού

α/α	ΠΜΣ	ΤΕΙ	ΠΑΝ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	ΦΕΚ
1	MSc in Energy Ενέργεια	Αθήνας Ενεργειακής Τεχνολογίας 210-5385307	University of Heriot-Watt Edinburgh, Scotland, U.K (Ηνωμένο Βασίλειο)	Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ 1787/08-12-2006
2	MSc in Mechatronics Μηχατρονική	Δυτικής Μακεδονίας Ηλεκτρολογίας και Μηχανολογίας 24610-	Technical University of Catalonia, Spain (Ισπανία)	Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ 171/13-02-2006

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

		40161εσωτερικό (223)(239)		
3	MSc Project Management Διαχείριση Έργων	Πειραιά Γενικό Τμήμα Μαθηματικών 210- 5381123	City University of Washington U.S.A. (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής)	Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ 738/18-05-2005
4	MSc in Management in Construction Διαχείριση και διοίκηση κατασκευών	Πειραιά Πολιτικών Δομικών Έργων 210-5381215	Kingston University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)	Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ 738/18-05-2004
5	MSc Advanced Industrial and Manufacturing Systems Προηγμένα Βιομηχανικά Συστήματα Παραγωγής	Πειραιά Μηχανολογίας 210-5381227	Kingston University, U.K. (Ηνωμένο Βασίλειο)	Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ 738/18-05-2004
6	MSc in Energy Ενέργεια	Πειραιά Μηχανολογίας 210-5381227	University of Heriot-Watt Edinburgh, Scotland, U.K (Ηνωμένο Βασίλειο)	Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ 1049/03-08-06

5.6 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Γενικά

Ο πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός πριν ξεκινήσει τη διαδικασία εγγραφής σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα του εξωτερικού, θα πρέπει οπωσδήποτε να πάρει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την ισοτιμία του τίτλου που σκοπεύει να αποκτήσει με αυτόν κάποιου αντίστοιχου κλάδου αναγνωρισμένου από το ελληνικό κράτος, καθώς και για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των μεταπτυχιακών του σπουδών, ιδιαίτερα αν ενδιαφέρεται για μελλοντική απασχόληση στο δημόσιο τομέα. Ο υπεύθυνος φορέας για την αναγνώριση, ισοτιμία και αντιστοιχία βαθμολογίας τίτλων σπουδών του εξωτερικού με τα ημεδαπά απονεμόμενα πτυχία είναι ο Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών & Πληροφόρησης) Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π - πρώην Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α (Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών της Αλλοδαπής)

Στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π διατίθεται κατάλογος με τα πανεπιστήμια του εξωτερικού που έχουν κριθεί και αναγνωρίζονται από το ελληνικό κράτος. Εάν κάποιο ακαδημαϊκό

ίδρυμα του εξωτερικού δε συμπεριλαμβάνεται στους καταλόγους, δε σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζεται, αλλά ότι μέχρι το χρόνο σύνταξης του καταλόγου δεν είχε δοθεί η ευκαιρία στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π να αποφανθεί για το ακαδημαϊκό επίπεδο του εν λόγω Πανεπιστημίου. Επίσης, ορισμένα Πανεπιστήμια παρέχουν πτυχία, τα οποία απαιτούν παρακολούθηση μαθημάτων και σε πανεπιστήμια άλλων χωρών. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να έρθει σε επαφή με τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π προκειμένου να διαπιστώσει αν το πτυχίο που θα αποκτήσει θα τύχει αναγνώρισης. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ο τίτλος του εξωτερικού είναι απαραίτητη η κατάθεση ορισμένων δικαιολογητικών στον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Τα δικαιολογητικά αυτά σε γενικές γραμμές είναι:

- Αίτηση που χορηγείται από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π
- Παράβολο.
- Επικυρωμένο αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου.
- Υπεύθυνη δήλωση του νόμου 1599/1986
- Άδεια παραμονής και εργασίας για τους αλλοδαπούς
- Επικυρωμένο αντίγραφο Βασικού Πτυχίου / Διπλώματος Ελληνικού Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.
- Αντίγραφο τίτλου σπουδών που πρόκειται να κριθεί, επικυρωμένο για τη γνησιότητα των υπογραφών και επίσημα μεταφρασμένο.
- Επικυρωμένο πιστοποιητικό μαθημάτων και βαθμών
- Εργασία Μεταπτυχιακού τίτλου ή Διδακτορική Διατριβή, που επιστρέφονται μετά την αναγνώριση.
- Βεβαίωση για τον τρόπο πραγματοποίησης των σπουδών

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι (Links) στο Διαδίκτυο:

1) Επίσημο Site Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π

<http://www.doatap.gr/>

2) Αναζήτηση Τμημάτων αναγνωρισμένων από Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. :

<http://www.ypepth.gr/efarmoges/institutes.php>

3) Επίσημο site της Ε.Ε. για την εκπαίδευση :

http://ec.europa.eu/education/sitemap_en.html

Πηγές Πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στην Μ. Βρετανία

- Βρετανικό Συμβούλιο ΑΘΗΝΑ -Τηλ. : 210 36 92 333 Fax : 210 36 34 769
e-mail: educinfo@britcoun.gr
general.enquiries@britishcouncil.gr
- Βρετανικό Συμβούλιο ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ -Τηλ. : 231 0 378 300 Fax : 231 0 282 498
e-mail:Educinfo.thess@britcoun.gr

Πηγές Πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στην Γαλλία

- Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών - Σίνα 31, 106 80 ΑΘΗΝΑ Τηλ.: 210 339 8600
- Fax : 210 364 6873 e-mail: etudesenfrance@ifa.gr
<http://www.ifa.gr>
- Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης - Λεωφ. Στρατού 2Α, Τ.Θ. 18103 546 40
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Τηλ. : 2310 821231, Fax: 2310 841283 <http://www.ift.gr>

Πηγές Πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στην Γερμανία

- ♦ Γερμανική Πρεσβεία - Καραολή & Δημητρίου 3, 106 75 ΑΘΗΝΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

- Τηλ. : 210 728 5111, 728 5242 Fax : 210 722 9311 e-mail: boathens@compulink.gr
- Γενικό Προξενείο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας Καρόλου Ντηλ 4α , 541 10 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τηλ. : 2310 236315 Fax : 2310 240393
- Ινστιτούτα GOETHE - Ομήρου 10-12, 106 72 ΑΘΗΝΑ- Τηλ : 210 360 8111 Fax : 210 3643518 -Λεωφ. Νίκης 15, 541 10 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Τηλ : 2310 272644 Fax : 2310 39169
- Αγ. Νικολάου 99, 262 25 ΠΑΤΡΑ -Τηλ : 2610 273446 Fax : 2610 622177
- Διγενή Ακρίτα 1, 731 00 ΧΑΝΙΑ - Τηλ : 28210 41874 Fax : 28210 56703

Πηγές Πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στις Η.Π.Α.

- Ιδρυμα Fulbright - ΑΘΗΝΑ, Βασιλίσσης Σοφίας 6, 106 74 ΑΘΗΝΑ Τηλ. : 210 7241811-12 Fax : 210 7226510 e-mail : adviser@compulink.gr
- Ιδρυμα Fulbright - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ , Ελευθερίου Βενιζέλου 4 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τηλ. : 2310 242904 e-mail: edadthes@compulink.gr
- Εξεταστικό Κέντρο Fulbright / Prometric Test Center -Διεξαγωγή εξετάσεων των τεστ TOEFL-GREGMAT Αβέρωφ 30 & Αχαρνών, 4ος όροφος 10433 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. : 210 8846583 Fax. : 210 8846584 e-mail: edutest@ath.forthnet.gr
- Ελευθερίου Βενιζέλου 4 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Τηλ. : 2310 242904 Fax : 2310 257410 e-mail: edadthes@fulbright.gr
- Προξενείο Αμερικανικής Πρεσβείας -Έκδοση Βίζας Βασιλίσσης Σοφίας 91, ΑΘΗΝΑ Τηλ. : 210 7212951

Πηγές Πληροφόρησης για μεταπτυχιακά στον Καναδά

- Καναδική Πρεσβεία - Ιωάννου Γενναδίου 4, 115 21 ΑΘΗΝΑ Τηλ. : 210 727 3206 Fax : 210 727 3480 e-mail : kathy.angelopoulou@international.gc.ca
- Ελληνο-Καναδικός Σύνδεσμος - Καραγιώργη Σερβίας 2,105 62 ΑΘΗΝΑ
- Association of Universities and Colleges of Canada - 350 Albert Street, suite 600, Ottawa, Ontario K1R 1B1, CANADA Τηλ : 001-613 563 1236 Fax : 001-613 563 9745 e-mail: info@aucc.ca
- Canadian Bureau for International Education -220 Laurier Street W/O, Suite 1550, Ottawa, ON K1P 5Z9, CANADA Τηλ : 001-613 237 4820 Fax : 001-613 237 1073 e-mail: info@cbie.ca
- Natural Sciences & Engineering Research Council (NSERC) -Υποτροφίες για προγράμματα διδακτορικού σε συγκεκριμένους τομείς έρευνας. 350 Albert Street, Ottawa, Ontario K1A 1H5, CANADA Τηλ : 001-613 995 4273 e-mail: webapp@nserc.ca
- Canadian Information Center for International Credentials CICIC -Πληροφορίες για ισοτιμίες τίτλων σπουδών 95 St. Clair Avenue West, Suite 1106 Toronto, Ontario M4V 1N6, CANADA Τηλ : 001-416 962-9725 Fax : 001-416 962-2800 e-mail: info@cicic.ca

5.7 ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σε ότι αφορά το κόστος παρακολούθησης ενός μεταπτυχιακού προγράμματος, αυτό μπορεί να καλυφθεί τόσο από μια **υποτροφία** (περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό θα βρείτε στο **Παράρτημα 2**), εφόσον ο υποψήφιος ικανοποιεί τις απαραίτητες προϋποθέσεις όσο και μέσω προγραμμάτων δανειοδότησης τραπεζών. Υπάρχουν τράπεζες που διαθέτουν εξειδικευμένα δανειοδοτικά προγράμματα σπουδών και άλλες που μπορούν να χορηγήσουν δάνεια όχι όμως μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων παρά με τη μορφή καταναλωτικών δανείων τα οποία με ορισμένες μετατροπές μπορούν να γίνουν φοιτητικά. Με απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης, το ελληνικό δημόσιο επιδοτεί σε ποσοστό 50% τα επιτόκια των χορηγούμενων δανείων για μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές σε ελληνικά πανεπιστήμια. Σε γενικές γραμμές οι προϋποθέσεις χορήγησης δανείου είναι:

- Εγγραφή σε τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών ή η αποδοχή για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- Προσωπική εγγύηση από το γονέα του δικαιούχου ή άλλη ικανοποιητική διασφάλιση κατά την κρίση των πιστωτικών ιδρυμάτων,
- Η μη υπέρβαση του 45ου έτους ηλικίας,

Να μην έχει χορηγηθεί άλλο δάνειο για τον ίδιο σκοπό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ**

6.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ-ΣΥΝΗΘΗ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί Τ.Ε. δραστηριοποιούνται σε ένα ευρύτατο πεδίο επαγγελματικής απασχόλησης, που εκτείνεται πρακτικά σε όλη την ελληνική αγορά, όπως:

- Δημόσιος Τομέας και Ο.Τ.Α..
- Ιδιωτικός τομέας.
- Προσωπικές Επιχειρήσεις (ελεύθερο επάγγελμα).

Επισημαίνεται ότι οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί Τ.Ε, παρότι παραδοσιακή ειδικότητα, έχουν γενικά υψηλά ποσοστά απορρόφησης στην αγορά εργασίας, δεδομένου ότι απασχολούνται κυρίως σε κλάδους όπως ο κατασκευαστικός και ο ενεργειακός, που τα τελευταία χρόνια έχουν δείξει μεγάλο δυναμισμό.

Ειδικότερα, τα πεδία απασχόλησης της ειδικότητας αυτής αναλύονται ως εξής:

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

- Παραγωγή.
- Έλεγχος Ποιότητας.
- Εφαρμογή Προτύπων Διασφάλισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος (Συστή-ματα ISO 9000, 14000 κλπ).
- Συντήρηση.
- Μελέτες Παραγωγής και Σχεδιασμού Προϊόντων.
- Διαχείριση Ενέργειας.
- Εφοδιαστική (Logistics).
- Προμήθειες - Διαχείριση Αποθεμάτων Πρώτων Υλών.
- Πωλήσεις.

2. ΕΜΠΟΡΙΟ

- Τεχνικές Πωλήσεις.
- Προώθηση και Προβολή Προϊόντων.

3. ΜΕΛΕΤΕΣ

- Μελέτες Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων.
- Οικονομοτεχνικές μελέτες.
- Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Μελέτες Επαγγελματικού Κινδύνου (Ασφάλειας).
- Ενεργειακές Μελέτες.
- Μελέτες Φυσικού Αερίου.

4. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

- Ως Ελεύθερος Επαγγελματίας.
- Ως Υπάλληλος Επιχείρησης.

- Ως Υπάλληλος Εταιρείας Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π).

5. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- Συντήρηση συστημάτων Θέρμανσης, Ψύξης, Αερισμού και Κλιματισμού
- Επίβλεψη Συστημάτων Ενεργειακής Διαχείρισης Κτιρίων.
- Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού/εγκαταστάσεων (πχ. Ανελκυ-στήρων, γεννητριών, δικτύων πεπιεσμένου αέρα και αερίων κλπ.).

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

- Σχεδιασμός, εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων αντιρύπανσης.
- Σχεδιασμός, εγκατάσταση και συντήρηση μονάδων επεξεργασίας λυμμάτων (βιολογικός καθαρισμός).
- Σχεδιασμός, εγκατάσταση και λειτουργία άλλων έργων προστασίας περιβάλλοντος.

7. ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

- Κατασκευή Συντήρηση και Λειτουργία Δικτύων.
- Εμπορία συναφούς εξοπλισμού.

8. ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ (LOGISTICS, TRANSPORTATION)

9. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΕΡΕΥΝΑ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Δευτεροβάθμια, Μεταδευτεροβάθμια, Τριτοβάθμια, Σχολές Μαθητείας (ΟΑΕΔ).
- Συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- Ερευνητικοί Φορείς, Ιδρύματα και Ινστιτούτα.

10. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Ενεργειακά έργα.
- Εξοικονόμηση Ενέργειας.
- Ενεργειακή Επιθεώρηση (Energy Auditing).
- Εμπορία σχετικού εξοπλισμού.

11. ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ

- Δημόσια Έργα.
- Ιδιωτικά Έργα.

12. ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

6.2 ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

6.2.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας (job description)

Η βιομηχανία είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό πεδίο απασχόλησης των Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε. Η απασχόληση του Μηχανολόγου Μηχανικού Τ.Ε. στη βιομηχανία εκτείνεται σε ένα ιδιαίτερα ευρύ φάσμα αντικειμένων. Σε γενικές γραμμές το περιεχόμενο της εργασίας του Μηχανολόγου Μηχανικού στη βιομηχανία αφορά τη διαδικασία παραγωγής, την επίβλεψη της λειτουργίας και τη συντήρηση, θέματα

οργάνωσης, ελέγχου ποιότητας, προ-μήθειας υλικών, logistics και πάσης φύσεως βελτιώσεις των εγκαταστάσεων.

Συνήθη πεδία δραστηριότητας είναι τα ακόλουθα:

- Υπεύθυνος παραγωγής βιομηχανικής μονάδας.
- Υπεύθυνος τεχνικού τμήματος.
- Υπεύθυνος προγραμματισμού και ελέγχου παραγωγής.
- Υπεύθυνος συντήρησης εξοπλισμού και εγκαταστάσεων.
- Παραγωγή.
- Απασχόληση σε τμήμα μελετών – νέων έργων.
- Έλεγχος ποιότητας προϊόντων.
- Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.
- Εφαρμογή Προτύπων Διασφάλισης Ποιότητας (π.χ. ISO 9001).

6.2.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας (typical work activities)

- Υπεύθυνος οργάνωσης και προγραμματισμού παραγωγής.
- Εισαγωγή και έλεγχος δεδομένων παραγωγής.
- Παρακολούθηση και έλεγχος διεργασιών.
- Διαχείριση ενέργειας και περιβάλλοντος .
- Διαχείριση υγιεινής και ασφάλειας .
- Εργοδηγός παραγωγής.
- Διαχείριση αποθήκης.
- Διαχείριση παραγγελιών.
- Χειριστές εξειδικευμένων μηχανημάτων υψηλής τεχνολογίας ή μεγάλων ή σύνθετων μηχανημάτων και μηχανικών διατάξεων.

6.2.3 Συνθήκες εργασίας (work conditions)

- Σε πολλές περιπτώσεις η βιομηχανία για διάφορους λόγους προ-σλαμβάνει μόνον άνδρες.
- Οι αποδοχές συνήθως αρχίζουν από το βασικό μισθό των συλλογικών συμβάσεων. Σε μερικές περιπτώσεις προσφέρεται μισθός αναλόγως προσόντων.
- Συνήθως γίνεται αρχικά εξάμηνη σύμβαση με δυνατότητα μετατροπής σε αορίστου χρόνου, ενώ σε άλλες περιπτώσεις προτείνεται κατευθείαν σύμβαση αορίστου χρόνου.
- Όταν η απασχόληση είναι σε απομακρυσμένη βιομηχανική μονάδα, παρέχεται επιπλέον στέγαση και υψηλότερος μισθός.
- Το σύνηθες ωράριο εργασίας αρχίζει στις 07:00, διαρκεί ένα 8ωρο ημερησίως και περαιτέρω απασχόληση αμοίβεται υπερωριακά εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά.
- Οι βιομηχανικές μονάδες στην Ελλάδα είναι διάσπαρτες σε όλη την επικράτεια με σημεία συγκέντρωσης περί τα αστικά κέντρα.

6.2.4 Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας (typical qualifications)

- Εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις.
- Προϋπηρεσία (κατά προτίμηση σε σχετική δραστηριότητα).
- Στις περισσότερες περιπτώσεις τίθεται άνω όριο ηλικίας (συνήθως 35 ετών).
- Άριστη γνώση τουλάχιστον Αγγλικών.
- Γνώση χρήσης Η/Υ (AutoCAD, MS Office κλπ).

6.7.5 Απαιτούμενη επιμόρφωση

Επιμόρφωση για απόκτηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων.

6.7.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος

Βλέπε παράρτημα 4.

6.7.7 Συνήθεις εργοδότες

Βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες όλων των κλάδων.

6.3 ΕΜΠΟΡΙΟ

6.3.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας

Ο Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. απασχολείται σε μεγάλο βαθμό στην αντιπροσωπεία ξένων εταιρειών (προώθηση–προβολή και πώληση προϊόντων, εξοπλισμού και εγκαταστάσεων). Συνήθως τα στελέχη τεχνικών πωλήσεων έχουν ακολούθως και την ευθύνη της τεχνικής υποστήριξης των συγκεκριμένων προϊόντων (after sales service). Για την πώληση μεγάλων μονάδων συνήθως προηγείται η κατάρτιση οικονομοτεχνικής προσφοράς.

6.3.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας

Ο Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. εργάζεται ως υπάλληλος σε εταιρείες οχημάτων, εξοπλισμού, οργάνων, εγκαταστάσεων ή και υλικών (πχ. Φυσικού Αερίου σε οικιακούς καταναλωτές).

Στις δραστηριότητες του περιλαμβάνονται οι ακόλουθες:

- Ανάπτυξη του δίκτυου πελατών, επικοινωνία, ενημέρωση και τήρηση σχετικών αρχείων και προώθηση των προδιαγραφών των προϊόντων.
- Παροχή τεχνικής υποστήριξης και εξυπηρέτησης προς τους πελάτες πριν και μετά την πώληση του προϊόντος.
- Προσπάθεια βελτιώσεως των πωλήσεων του / των προϊόντων, για τα οποία έχει την ευθύνη.
- Συμμετοχή στη βελτίωση των προϊόντων και την ανάπτυξη νέων.
- Κοστολόγηση προϊόντων.
- Συμμετοχή στη διαμόρφωση της εμπορικής και τιμολογιακής πολιτικής.

- Αναφέρεται συνήθως στον Εμπορικό Διευθυντή.

6.3.3. Συνθήκες εργασίας

- Οι αρχικές αποδοχές συνήθως ακολουθούν τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας.
- Το ωράριο εργασίας είναι κατά κανόνα εκείνο των εμπορικών καταστημάτων.

Ανάλογα με το μέγεθος, το αντικείμενο της εταιρείας και την απόδοση του εργαζόμενου μπορεί να παρέχονται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- Ιδιωτική ασφάλιση.
- Διαρκής εκπαίδευση.
- Προοπτικές εξέλιξης.
- Συμμετοχή σε προγράμματα εκπαίδευσης στο εξωτερικό.
- Bonus ή ποσοστό επί των πωλήσεων πλέον του μισθού.
- Αυτοκίνητο, κινητό τηλέφωνο κλπ.
- Πολλές φορές αναφέρεται ρητά ότι η θέση προορίζεται μόνο για άνδρες.

6.3.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας

- Σε πολλές περιπτώσεις η θέση εργασίας αναφέρεται σε πτυχιούχο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.
- Άριστη γνώση τουλάχιστον της Αγγλικής.
- Χειρισμός Η/Υ (τουλάχιστον MSOffice, Βάσεων Δεδομένων και Εμπορικών Πακέτων).
- Άριστη ικανότητα επικοινωνίας και οργάνωσης.
- Οργανωτικό πνεύμα.
- Αυτονομία δράσης.
- Υψηλού επιπέδου διαπραγματευτικές και επικοινωνιακές ικανότητες.
- Πολλές φορές είναι επιθυμητή ή απαραίτητη η εμπειρία σε βιομηχανικές / τεχνικές πωλήσεις ή σε πωλήσεις του αντίστοιχου αντικειμένου.
- Ανάγκη για συνεχείς μετακινήσεις.
- Συστατικές επιστολές από προηγούμενη εργοδοσία.
- Δίπλωμα οδήγησης.
- Επιμελημένη εμφάνιση.

6.3.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση

Επιμόρφωση για απόκτηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων.

6.3.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος

Βλέπε παράρτημα 4.

6.3.7 Συνήθεις εργοδότες

- Βιομηχανικές μονάδες.
- Εταιρείες βιομηχανικού εξοπλισμού και ανταλλακτικών.
- Εταιρείες ενεργειακού εξοπλισμού (πετρελαιοκινητήρες, λέβητες, κλιματιστικά, εξοπλισμός φυσικού αερίου).

- Πωλήσεις αυτοκινήτων, χωματουργικών μηχανημάτων.
- Πωλήσεις εργαστηριακού εξοπλισμού.
- Εταιρείες τεχνικού εξειδικευμένου λογισμικού.
- Εταιρείες πώλησης υλικών.
- Εταιρείες εγκατάστασης εξοπλισμού φυσικού αερίου.

6.4 ΜΕΛΕΤΕΣ

6.4.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας

- Εκπόνηση μελετών Η/Μ για έργα δημόσια (υπό προϋποθέσεις – βλέπε παράρτημα 4), ιδιωτικά, βιομηχανικές εγκαταστάσεις κ.α.
- Μελέτες και εγκαταστάσεις φυσικού αερίου.
- Μελέτες Σχεδιασμού και λειτουργίας μηχανημάτων.
- Διαχείριση διαδικασιών αδειοδότησης από δημόσιες υπηρεσίες.

6.4.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας

- Μελέτη και κατασκευή Η/Μ εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διακίνησης προϊόντων.
- Κοστολόγηση έργων ή/ και συστημάτων εξοπλισμού.
- Χρήση σχεδιαστικών προγραμμάτων (AutoCAD, 4M).

6.4.3. Συνθήκες εργασίας

- Ανάλογα με το μέγεθος και το αντικείμενο της εταιρεία, διαφοροποιούνται οι συνθήκες εργασίας ως προς την εργασιακή σχέση (εξαρτημένη ή ελεύθερου επαγγελματία), το μισθό (με βάση τη συλλογική σύμβαση εργασίας ή αναλόγως προσόντων), το εργασιακό περιβάλλον.
- Πρόσθετες παροχές αναφέρονται σε ιδιωτικής ασφάλιση, bonus, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Οι δυνατότητες εξέλιξης και η παρεχόμενη εκπαίδευση επίσης εξαρτώνται από το μέγεθος και το αντικείμενο της εταιρείας.

6.4.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας

Σε όλες τις περιπτώσεις απαιτείται πολύ καλή ή άριστη γνώση Αγγλικής γλώσσας ή/ και Γερμανικά.

- Σε όλες τις περιπτώσεις απαραίτητη είναι η γνώση MsOffice.
- Επίσης ζητείται η γνώση εργαλείων λογισμικού, όπως το AutoCAD, 4M ή συγκεκριμένων προγραμμάτων λογισμικού για Δημόσια Έργα
- Πιθανόν να απαιτείται εμπειρία στο συγκεκριμένο τεχνικό αντικείμενο (πχ. μεταλλικές κατασκευές, εξειδικευμένες γνώσεις λογισμικού εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, κλπ).
- Εμπειρία (από 5 έτη και πάνω) στη μελέτη και επίβλεψη έργων ή γενικά στον κατασκευαστικό κλάδο.
- Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών επιθυμητοί (MSc).

6.4.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση

Συνήθως σε θέματα Δημοσίων Έργων, ή γνώσης συγκεκριμένου λογισμικού.

6.4.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος

Βλέπε παράρτημα 4.

6.4.7. Συνήθεις εργοδότες

- Εταιρείες μελετών τεχνικών έργων (δημοσίων και ιδιωτικών).
- Εταιρείες τεχνικού λογισμικού.
- Βιομηχανία μηχανολογικών κατασκευών.
- Εταιρείες εμπορίας εξοπλισμού.

6.5 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

6.5.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας

Ο Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. απασχολείται συχνά στη εγκατάσταση και συντήρηση του εξοπλισμού. Μπορεί να εργάζεται σε βιομηχανική μονάδα, σε κατασκευαστική εταιρεία ή σε εταιρεία εμπορίας και εγκατάστασης εξοπλισμού. Κύριο έργο της συντήρησης είναι η οργάνωση και εκτέλεση όλων των εργασιών, ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχεια της καλύτερης (πλέον οικονομικής και αποδοτικής) λειτουργίας του εξοπλισμού η/ και των εγκαταστάσεων.

Γενικά η συντήρηση περιλαμβάνει τις απαραίτητες ενέργειες ή εργασίες, που στοχεύουν:

- Σε περίπτωση που ο Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. απασχολείται σε εταιρείες εξοπλισμού, συνήθως στις ευθύνες του περιλαμβάνονται, επιπλέον η εγκατάσταση του εξοπλισμού και η επίβλεψη της λειτουργίας του.
- Στη διατήρηση του υπάρχοντος εξοπλισμού σε άριστη κατάσταση.
- Στη βελτίωσή του με τις απαραίτητες προσθήκες και παρεμβάσεις.

6.5.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας

- Τοποθέτηση / εγκατάσταση εξοπλισμού.
- Οργάνωση και συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Προγραμματισμός και υλοποίηση προληπτικής / βελτιωτικής / επισκευ-αστικής συντήρησης.
- Εκσυγχρονισμός και επισκευή συστημάτων εξοπλισμού.

6.5.3. Συνθήκες εργασίας

- Οι συνθήκες εργασίας είναι αποτέλεσμα συμφωνίας μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, ποικίλουν αναλόγως της φύσεως του έργου, από την οποία εξαρτάται η αμοιβή, ενδεχόμενες πρόσθετες παροχές κ.λ.π.
- Απαραίτητη η δυνατότητα μετακίνησης σε όλη την χώρα, αν πρόκειται για εταιρία εξοπλισμού.

6.5.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας

- Εμπειρία στη εγκατάσταση και συντήρηση μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

6.5.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση

- Παρακολούθηση εξειδικευμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης για τις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις, συνήθως στις κατασκευάστριες εταιρίες του εξοπλισμού.
- Επίσης, μπορεί να απαιτείται επαγγελματική πιστοποίησης (εξοπλισμός φυσικού αερίου).

6.5.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος

Βλέπε παράρτημα 4.

6.5.7 Συνήθεις εργοδότες

- Εταιρείες εμπορίας εξοπλισμού.
- Εταιρείες εγκαταστάσεων φυσικού αερίου.
- Βιομηχανικές μονάδες.
- Εταιρείες πώλησης καυσίμων (λιανική πώληση Φυσικού Αερίου).

6.6 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

6.6.1. Περιγραφή της θέσης εργασίας

Ελεύθερος επαγγελματίας ή εργαζόμενος σε ένα από τα ακόλουθα πεδία:

- Παραγωγή και Διαχείριση Ενέργειας.
- Διαχείριση Περιβάλλοντος.
- Διαχείρισης Συστημάτων Ασφάλειας.
- Τεχνικός Ασφαλείας.
- Στέλεχος Συστήματος Ποιότητας.
- Στέλεχος σε εταιρείες Εξωτερικών Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π).
- Τεχνικοοικονομικές μελέτες συστημάτων.

6.6.2. Τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας

- Κατάρτιση μελετών .
- Ανάπτυξη και εφαρμογή μεθόδων Διαχείρισης Συστημάτων .
- Συνεχής επαφή με πελάτες για τον εντοπισμό των απαραίτητων στοιχείων και την προσαρμογή προτύπων στις ανάγκες του πελάτη
- Σύνταξη αναφορών.
- Σύνταξη εγχειριδίων ποιότητας / περιβάλλοντος / ασφάλειας.
- Διεξαγωγή των σχετικών εσωτερικών επιθεωρήσεων (ποιότητας, ενέργειας, περιβάλλοντος, ασφάλειας).
- Ως Επιθεωρητής Διαχείρισης Συστήματος (Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Ασφάλειας) παρακολουθεί το σύστημα και το προσαρμόζει στις υφιστάμενες ανάγκες.

6.6.3. Συνθήκες εργασίας

- Δυνατότητα απασχόλησης ως ελεύθερος επαγγελματίας (ατομική επιχείρηση) ή ως υπάλληλος σε εταιρεία συμβούλων ή σε Φορέα Πιστοποίησης (αν πρόκειται για Επιθεωρητή – Auditor).
- Το επάγγελμα του Επιθεωρητή Διαχείρισης Συστημάτων είναι σε κάθε περίπτωση ασυμβίβαστος με το επάγγελμα του Συμβούλου αντιστοίχων συστημάτων.

6.6.4. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας

- Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, απαιτείται συγκεκριμένη τεχνογνωσία και 3-10 έτη προηγούμενη εμπειρία.
- Ικανότητες επικοινωνίας, οργάνωσης, ανάλυσης, διαπραγματεύσεων και ανάληψης πρωτοβουλιών.
- Υψηλό επίπεδο γνώσης Η/Υ.
- Άριστα Αγγλικά.
- Ανάλογα με το αντικείμενο, μπορεί να απαιτούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:
  1. Εξειδικευμένη γνώση υφιστάμενου πλαισίου απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
  2. Εμπειρία στη διαχείριση συμβάσεων προμήθειας και εγκατάστασης ενεργειακού εξοπλισμού και παροχής ενεργειακών υπηρεσιών.
  3. Για θέση τεχνικού ασφαλείας 5 έτη από την κτήση του πτυχίου
  4. Γνώση και εμπειρία σε σχετικά θέματα.
  5. Για τις ΕΞΥΠΠ παρακολούθηση κατάλληλου σεμιναρίου ΕΛΙΝΥΑ.

6.6.5. Απαιτούμενη επιμόρφωση

Επιμόρφωση για απόκτηση συγκεκριμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων.

6.6.6. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος

Βλέπε παράρτημα 4.

6.6.7. Συνήθεις εργοδότες

- Βιομηχανικές μονάδες.
- Εταιρείες συμβούλων ποιότητας.
- Εταιρείες συμβούλων περιβάλλοντος.
- Ενεργειακές εταιρείες.
- Εταιρείες ΕΞ.Υ.Π.Π.
- Αυτόνομη επιχειρηματική δραστηριότητα.

6.7 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ–ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

6.7.1. Περιγραφή και τυπικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας

Μεγάλος αριθμός Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε. απασχολείται στον κατασκευαστικό κλάδο, είτε ως εργολήπτης Δημοσίων Έργων ο ίδιος ή ως υπάλληλος σε τεχνική μελετητική και κατασκευαστική εταιρεία. Ο κλάδος των κατασκευών διέπεται από ένα συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο πρέπει να γνωρίζει καλά ο μηχανικός.

Συνήθη πεδία απασχόλησης σε αυτό το αντικείμενο είναι τα ακόλουθα:

- Μηχανολογικές μελέτες δημοσίων ή ιδιωτικών έργων.
- Επίβλεψη έργων από πλευράς Κυρίου του έργου.
- Επίβλεψη και παρακολούθηση έργων από πλευράς αναδόχου.
- Επίβλεψη εργοταξίου.
- Εκσυγχρονισμός και κατασκευή νέων ιδιωτικών έργων (κατοικίες, ξενοδοχεία και τουριστικές μονάδες).
- Μελέτη και κατασκευή βιομηχανικών κτιρίων.
- Οικοδομικά έργα.
- Επιμετρήσεις και κατάρτιση λογαριασμών έργων.
- Σύνταξη προσφορών για έργα.
- Έλεγχος προόδου έργου, χρονοδιαγραμμάτων, κόστους και απασχόλησης.
- Απασχόληση σε εργοτάξιο.
- Διαχείριση ασφάλειας και ποιότητας (για όλα τα έργα) και περιβαλλοντική διαχείριση (ιδιαίτερα σε μεγάλα έργα).

6.7.2. Συνθήκες εργασίας

- Ανάγκη συνεχών μετακινήσεων λόγω γεωγραφικής διασποράς των έργων.
- Μεγάλοι χρόνοι παραμονής σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Προοπτικές απασχόλησης και εκτός Ελλάδας (βλ. Κεφάλαιο 9).
- Εργασία υπό πίεση και εκτός συγκεκριμένου ωραρίου

6.7.3. Τυπικές απαιτήσεις για τη θέση εργασίας

- Εργοταξιακή πείρα σε δημόσια ή / και ιδιωτικά έργα (ανάλογα με τη θέση ο χρόνος προϋπηρεσίας κυμαίνεται από 3 – 10 έτη, καθώς επίσης και η πείρα σε αναλόγου μεγέθους και φύσης έργα).
- Άριστη γνώση Αγγλικής γλώσσας.
- Τίθεται συνήθως όριο ηλικίας (35-40 έτη).
- Το όριο ηλικίας γίνεται μεγαλύτερο στις πιο υψηλές θέσεις (μπορεί να είναι και τα 50 έτη για εργοταξιάρχη)
- Σε όλες τις περιπτώσεις απαραίτητη είναι η γνώση MSOffice.
- Γνώση εξειδικευμένων εργαλείων λογισμικού, όπως το Autocad, 4M ή συγκεκριμένων προγραμμάτων λογισμικού για Δημόσια Έργα
- Καλή γνώση χρήσης του Internet.
- Δίπλωμα οδήγησης.
- Εμπειρία σε οικοδομικά και μηχανολογικά έργα για επιμετρήσεις και έλεγχο προσωπικού.
- Στις κατασκευαστικές εταιρείες, και ιδιαίτερα όταν πρόκειται για εργοτάξιο, ζητούνται αποκλειστικά άνδρες.

6.7.4. Απαιτούμενη επιμόρφωση

- Γνώση του τρόπου υλοποίησης Δημοσίων Έργων (νομοθεσία δημοσίων έργων).
- Χρήση λογισμικού οργάνωσης και παρακολούθησης δημοσίων έργων.
- Χρήση λογισμικού Project Management.

6.7.5. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος

Βλέπε παράρτημα 4.

6.7.6. Συνήθεις εργοδότες

- Τεχνικές Μελετητικές εταιρείες Δημοσίων Έργων.
- Τεχνικές Κατασκευαστικές εταιρείες Δημοσίων Έργων.
- Τεχνικές κατασκευαστικές εταιρείες ιδιωτικών έργων.
- Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις.
- Σχετικά με το εργασιακό καθεστώς, στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για σχέση ελεύθερου επαγγελματία (ΔΑΠΥ).

6.7.7 Πηγές πληροφοριών για τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας

- Ημερήσιος και περιοδικός τύπος.
- Αγγελίες Ενημερωτικού Δελτίου Τ.Ε.Ε.
- Ιστοσελίδες εταιρειών στο Internet.

6.7.8 Μελλοντικές τάσεις του επαγγέλματος

- Ο χώρος των Δημοσίων Έργων ήταν σε ιδιαίτερα καλή κατάσταση στην Ελλάδα τα τελευταία 10 χρόνια, και κατά συνέπεια απορροφήθηκαν στο πεδίο αυτό πολλοί επαγγελματίες του κλάδου.

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

- Εντούτοις ήδη (τέλος 2004) έχει αρχίσει να διαφαίνεται μία (αναμενόμενη) κάμψη στον κλάδο, λόγω ολοκλήρωσης των πιο σημαντικών δημοσίων έργων και των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Προοπτικές απασχόλησης μπορεί να προέρχονται από έργα στην ελληνική επαρχία, αλλά αυτό προϋποθέτει ευελιξία στον τόπο διαμονής για αρκετά μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Γενικά παραμένει ένα σημαντικό επαγγελματικό πεδίο εφόσον στην Ελλάδα ο τομέας των κατασκευών είναι πάντα από τους πλέον δυναμικούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

7.1 ΠΡΟΣΟΝΤΟΛΟΓΙΟ

«Προσοντολόγιο» επικράτησε να καλούνται οι διατάξεις που καθορίζουν τα προσόντα διορισμού στο Δημόσιο. Ειδικότερα, με το «προσοντολόγιο», καθορίζονται τα κατά κλάδους ή ειδικότητες προσόντα διορισμού μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού σε θέσεις δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 30 του Π.Δ. 50/2000 και πρόσληψης τακτικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου Ν.Π.Ι.Δ. των άρθρων 14 Ν. 2190/94, και 1 παρ. 3 Ν. 2527/97, όπως ισχύουν κάθε φορά. (Στην περίπτωση των Ο.Τ.Α. διατηρούνται σε ισχύ ιδιαίτερες ρυθμίσεις που αναφέρονται σε προσόντα ειδικών κατηγοριών προσωπικού).

Δημοσιεύτηκε και ισχύει ήδη από 31.12.2003, το Π.Δ. 347/2003 με θέμα την τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα», (ΦΕΚ 315/31.12.2003).

Με το νέο Π.Δ. 347/2003 ο τίτλος και ο υπότιτλος του άρθρου 15 του Π.Δ. 50/2001 αντικαθίσταται ως εξής: Κλάδος Τ.Ε. Μηχανικών. (από Κλάδος Τ.Ε. Τεχνολογικών Εφαρμογών). Στον Κλάδο Τ.Ε. Μηχανικών περιλαμβάνονται όλες οι ειδικότητες της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, καθώς και οι ειδικότητες (α) Τεχνολογίας Περιβάλλοντος, (β) Τεχνολογίας Ιατρικών Συστημάτων και (γ) Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας, τμημάτων Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής Τ.Ε.Ι, εκτός από εκείνες, τα πτυχία των οποίων αποτελούν προσόντα διορισμού για τον Κλάδο Τ.Ε. Πληροφορικής.(παρ. 9 του άρθρου).

Με το Π.Δ. 50/2001 προσόν διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό Κλάδου Τ.Ε. Διοικητικού-Λογιστικού ορίζεται πτυχίο ή δίπλωμα όλων των τμημάτων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι, ή ομώνυμο ή αντίστοιχης ειδικότητας πτυχίο ή δίπλωμα ισότιμων τίτλων σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Στις διατάξεις αυτές γίνεται παραπομπή όταν τα παραπάνω προσόντα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις κλάδων διαφορετικής ονομασίας.

Όταν ο κλάδος είναι αμιγώς διοικητικός επιτρέπεται να περιορίζονται με την προκήρυξη τα προσόντα διορισμού σε πτυχία ή διπλώματα διοικητικών μόνο σπουδών γενικώς ή συγκεκριμένων ειδικοτήτων αυτών μετά από αίτημα του φορέα που εγκρίνεται από το Α.Σ.Ε.Π. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που ο κλάδος είναι αμιγώς λογιστικός. (άρθρο 13)

Για όλες τις ειδικότητες κλάδων Π.Ε, Τ.Ε και Δ.Ε ως πρόσθετο προσόν διορισμού ορίζεται υποχρεωτικά η γνώση Πληροφορικής και Χειρισμού Η/Υ σε βασικό επίπεδο, στα αντικείμενα α)επεξεργασίας κειμένων, β)υπολογιστικών φύλλων, γ)βάσεων δεδομένων, δ)παρουσιάσεων και ε)υπηρεσιών διαδικτύου. Σε περίπτωση που απαιτείται επιπλέον και γνώση συγκεκριμένου προγράμματος σχετικού με την κατά

περίπτωση ειδικότητα, αυτή καθορίζεται κάθε φορά με την προκήρυξη.(παρ. 18 του άρθρου)

Μετά τη πάροδο ενός έτους από την δημοσίευση του 347/2003 η προβλεπόμενη από το άρθρο 27 παρ.1 γνώση Η/Υ, διαπιστώνεται αποκλειστικά με πιστοποιητικά διεθνώς αναγνωρισμένα που χορηγούνται από φορείς οι οποίοι εφαρμόζουν αξιόπιστες διαδικασίες πιστοποίησης. (παρ. 16 του άρθρου)

Η παράγραφος 9 του άρθρου 26 του Π.Δ. 50/2001 καταργείται. Στο άρθρο αυτό προστίθεται νέα παράγραφος 9, καθώς και παράγραφος 10, ως εξής:

«9. Όπου με το παρόν ως προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής, περιλαμβάνονται και τα ομώνυμα ή αντίστοιχης ειδικότητας πτυχία ή διπλώματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου Α.Ε.Ι, και των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι, ημεδαπής, αντίστοιχα. Για τη διαπίστωση της απαιτούμενης αντιστοιχίας αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2». «10.Με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων είναι δυνατό να περιορίζονται, για θέσεις συγκεκριμένων κλάδων ή ειδικοτήτων, οι τίτλοι σπουδών που απαιτούνται σύμφωνα με τον παρόν ή τους κανονισμούς ή τους οργανισμούς, σε ορισμένους μόνο τίτλους από τους προβλεπόμενους ή να ορίζονται τίτλοι σπουδών ως κύριοι ή επικουρικοί(παρ. 5 του άρθρου 6 του Ν.2880/2001, Φ.Ε.Κ.9/Α')».

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των οργανισμών ή κανονισμών των οικείων φορέων, η γνώση ξένης γλώσσας καθώς και το επίπεδο αυτής ως προϋποθέσεις διορισμού, μπορεί να καθορίζονται με την σχετική προκήρυξη κατόπιν αποφάσεως του οικείου φορέα. (παρ.10 άρθρο 10 Ν.3051/2002, Φ.Ε.Κ.220/Α')(παρ 18 του άρθρου)

Για τους πολίτες χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το επίπεδο της απαιτούμενης Ελληνομάθειας προσδιορίζεται με την προκήρυξη πλήρωσης κενών θέσεων και διαπιστώνεται με πιστοποιητικό γνώσης ης Ελληνικής γλώσσας που χορηγείται είτε κατά τον Ν.2413/1996, Φ.Ε.Κ. 124/Α' (άρθρο 10 παρ.3) είτε από σχολή ή σχολείο ελληνικής γλώσσας. (παρ 19 του άρθρου)

Οι προσλήψεις στους δημόσιους φορείς γίνονται μέσω Α.Σ.Ε.Π. (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) με γραπτό διαγωνισμό ή με σειρά προτεραιότητας.

7.2 ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ

Ο Νόμος 2470/97 Φ.Ε.Κ. 40, τεύχος Α' 21-3-1997, περιλαμβάνει την αναμόρφωση του μισθολογίου του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες συναφείς διατάξεις.

Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών (Π.Ε., Τ.Ε., Δ.Ε., Υ.Ε.) ορίζονται σε τριάντα έξι (36) και οι υπάλληλοι της κάθε κατηγορίας εξελίσσονται σε δεκαοκτώ (18) μισθολογικά κλιμάκια. Οι υπάλληλοι της κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή ισότιμο σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, με εισαγωγικό βαθμό το 21^ο Μ.Κ. και καταληκτικό το 4^ο Μ.Κ.(άρθρο 3)

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΕΙ

Στον παραπάνω νόμο αναφέρονται επίσης πληροφορίες για τον χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης, τις τακτικές αποδοχές μισθολογικών κλιμακίων, τα τακτικά επιδόματα, τα επιδόματα εορτών και αδείας, άλλα επιδόματα και παροχές, για την αμοιβή για εργασία πέρα από τα συνήθη καθήκοντα, οικογενειακές παροχές, το κίνητρο απόδοσης, το επίδομα θέσεως ευθύνης, τις αποδοχές υπαλλήλων ειδικών θέσεων, την υπερωριακή εργασία κ.α.

Ο παραπάνω νόμος τροποποιήθηκε με τον Ν.3016 Φ.Ε.Κ. 110Α 17-5-2002 άρθρο 13, παρ.1,2 όπου όλοι οι πτυχιούχοι του Τεχνολογικού Τομέα και ισοτίμων σχολών εσωτερικού και εξωτερικού αποκτούν ενιαίο εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο το 2^ο και καταληκτικό το 3^ο.

Με τον Ν.3205/2003 Φ.Ε.Κ. 297 καθορίζονται οι μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μόνιμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις. Ο Νόμος 2470/97 Φ.Ε.Κ. 40, τεύχος Α' 21-3-1997, περιλαμβάνει την αναμόρφωση του μισθολογίου του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες συναφείς διατάξεις.

Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών (Π.Ε. με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής, Τ.Ε. με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, Δ.Ε., Υ.Ε.) ορίζονται σε δεκαοκτώ (18) για κάθε κατηγορία και οι υπάλληλοι έκαστης κατηγορίας εξελίσσονται σε αυτά με εισαγωγικό το 18^ο Μ.Κ. και καταληκτικό το 1^ο Μ.Κ. (άρθρο 3)

Στον παραπάνω νόμο αναφέρονται επίσης πληροφορίες για τον χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης, τις τακτικές αποδοχές μισθολογικών κλιμακίων, τα τακτικά επιδόματα, τα επιδόματα εορτών και αδείας, άλλα επιδόματα και παροχές, για την αμοιβή για εργασία πέρα από τα συνήθη καθήκοντα, οικογενειακές παροχές, το κίνητρο απόδοσης, το επίδομα θέσεως ευθύνης, τις αποδοχές υπαλλήλων ειδικών θέσεων, την υπερωριακή εργασία κ.α.

Με σχετική απόφαση με αριθμ.οικ. 2/7093/0022 και Φ.Ε.Κ. 215/2004 επεκτείνονται οι διατάξεις του Ν.3205/2003 στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που απασχολείται στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.

Με τον Ν.3212/03 Φ.Ε.Κ. 308 Α καθιερώνεται επίδομα 3^ο/00 για τους μόνιμους και αορίστου χρόνου, Μηχανικούς Τ.Ε.Ι. και ισότιμους του κλάδου «Τ.Ε. Μηχανικών» ανάλογο σε απόδοση με εκείνο του 7^ο/00 για τους Διπλ. Μηχανικούς.

Με τον Ν.2190/94 Φ.Ε.Κ. 28 Α'/3-3-94 κεφ.Η' άρθρο 34 παραγ.5 περιπτώσεις γ & δ, άρθρο 36 παραγρ. 7 & 8 και με τον Ν.2683/99 Φ.Ε.Κ. 19 Α' /9-2-1999 άρθρο 79 διαμορφώνεται η εξέλιξη των αποφοίτων Τ.Ε.Ι. στη Δημόσια Διοίκηση.

Ο Ν.2527/97 Φ.Ε.Κ. 206 Α'/ 8-10-1997 αποτελεί την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν.2190/94.

Στον Ν.2503/97 Φ.Ε.Κ. 107 τεύχος Α' 30-5-1997, άρθρο 8 υπάρχουν θέματα που αφορούν την διοίκηση, οργάνωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

7.3 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω ταμεία ασφάλισης:

7.3.1 Ι.Κ.Α.

Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ., συστάθηκε με το Ν.6298/1934 και καλύπτει τους εργαζομένους που παρέχουν:

1.	Εξαρτημένη εργασία ανεξάρτητα από την ιδιότητα του εργοδότη (Ιδιωτικός Τομέας - Δημόσιος Τομέας , Ν.Π.Δ.Δ. ή Δημόσιο-Κοινωνικός Τομέας) και εφόσον για την εργασία τους αυτή δεν υπάγονται στην ασφάλιση κάποιου άλλου Φορέα Κύριας Ασφάλισης.
2.	Εξαρτημένη εργασία στο εξωτερικό για λογαριασμό εργοδότη που εδρεύει στην Ελλάδα με την προϋπόθεση η χώρα που εργάζεται να μην έχει με την Ελλάδα διμερή σύμβαση ή να μην ανήκει στην Ε.Ο.Κ.
3.	Την προσωπική τους εργασία με σύμβαση εκμίσθωσης έργου κατά κύριο ή συγκύριο επάγγελμα και εφόσον για την εργασία τους αυτή δεν υπάγονται στην ασφάλιση κάποιου άλλου Φορέα Κύριας Ασφάλισης.
4.	Τα μέλη οικογένειας
5.	Οι Αλλοδαποί

Επίσης καλύπτονται διάφορες κατηγορίες προσώπων που παρέχουν την εργασία τους σε μη σταθερό εργοδότη και οι αυτοτελώς απασχολούμενοι που στερούνται επαγγελματικής στέγης (φορτοεκφορτωτές, σπιλβωτές υποδημάτων, πωλητές Λαϊκού Λαχείου, εφημεριδοπώλες, εκδοροσφαγείς, νεκροπομποί, αποκλειστικές νοσοκόμες, πλανόδιοι και υπαίθριοι μικροπωλητές).

Η ασφάλιση των προσώπων αυτών γίνεται μέσω σωματείων ή ασφαλιστικών συνεταιρισμών.

Η ασφάλιση των αποκλειστικών νοσοκόμων διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 4 του Ν. 1976/91 (Εγκ. Ι.Κ.Α. 60/95). (Δεν ασφαλίζονται πλέον μέσω σωματείων ή ασφαλιστικών συνεταιρισμών). Η ασφάλιση είναι υποχρεωτική και όχι προαιρετική. Αυτό σημαίνει ότι η ασφάλιση δεν εξαρτάται από τη θέληση του εργαζομένου ή του εργοδότη και αρχίζει από την πρώτη μέρα εργασίας.

Με την ασφάλισή του ο εργαζόμενος γίνεται δικαιούχος πολλών παροχών τόσο από το Ι.Κ.Α. όσο και από άλλους Οργανισμούς.

7.3.2 Τ.Ε.Β.Ε.

Στο Ταμείο Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.) ασφαρίζονται οι ελεύθεροι επαγγελματίες και τα μέλη των οικογενειών τους.

7.3.3 Τ.Α.Δ.Κ.Υ.

Στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (Τ.Α.Δ.Κ.Υ.) υπάγονται υποχρεωτικά:

1. Οι μόνιμοι υπάλληλοι των Δήμων, Κοινοτήτων, Δημοτικών και Κοινοτικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων οι οποίοι υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου.
2. Οι μόνιμοι υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης. Οι διοριζόμενοι μετά την 1-4-99, ημερομηνία έναρξης ισχύος του Τ.Ε.Α.Δ.Υ, τακτικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών υπάγονται στην ασφάλιση του ανωτέρω Ταμείου και όχι στην ασφάλιση του Τ.Α.Δ.Κ.Υ.
3. Το τακτικό προσωπικό του Τ.Α.Δ.Κ.Υ. και του Τ.Υ.Δ.Κ.Υ. καθώς και των παραρτημάτων αυτού.
4. Το τακτικό προσωπικό της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.).
5. Οι νομικοί Σύμβουλοι ή Δικηγόροι των Δήμων, Κοινοτήτων, Δημοτικών Ιδρυμάτων, Δημοτικών Νομικών Προσώπων και του Ταμείου, εφόσον υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής στην ασφάλισή τους.
6. Οι μη αιρετοί Νομάρχες και εφόσον επιλέξουν την ασφάλισή τους στο Ταμείο.
7. Οι Δήμαρχοι εκτός αν είναι βοηθηματούχοι του Ταμείου και υποβάλλουν αίτηση εξαίρεσης τους από την ασφάλιση σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την εκλογή τους.
8. Οι τακτικού υπάλληλοι του πρώην Κλάδου Συντάξεων Κοινοτικών Υπαλλήλων, εφόσον επέλεξαν την ασφάλιση τους στο Ταμείο.
9. Οι Γενικοί Γραμματείς Δήμων εφόσον υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής τους στην ασφάλιση σε προθεσμία έξι (6) μηνών από του διορισμού τους.
10. Το προσωπικό των πρώην Δημοτικών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων το οποίο από 1-11-1972 υπήχθη στις διατάξεις του Ν.Δ. 2592/1953 εξακολουθεί να υπάγεται στην ασφάλιση του Ταμείου.
11. Το προσωπικό των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος(Τ.Ε.Δ.Κ.) εφ' όσον επέλεξε την ασφάλιση του στο ΤΑΔΚΥ
12. Οι αιρετοί Νομάρχες και πρόεδροι Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων από 1-1-1995.

7.3.4 Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) εγγράφονται:

1. Τα μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Αρχιτέκτονες, Πολιτικοί Μηχανικοί κ.λ.π.) καθώς και οι Εργολήπτες Δημοσίων Έργων (Α.Ν. 2326/40) εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Ε.Π.
2. Οι ελεύθερα απασχολούμενοι υπομηχανικοί των Σχολών του Ν.Δ. 3971/59 που τελούσαν υπό την εποπτεία του Ε.Μ.Π. (Ν.Δ. 3971/59).
3. Οι έμμισθοι υπομηχανικοί του Ν. 1027/80 και Ν. 1028/80.
4. Οι Εργολήπτες Δημοσίων Έργων απόφοιτοι των Κ.Α.Τ.Ε.Ε-Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1156/97 Απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.
5. Οι μόνιμοι υπάλληλοι του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και του Τ.Ε.Ε.
6. Ο Διευθυντής Ιατρός και ο Αναπληρωματικός Διευθυντής (επί θητεία) του Κ.Υ.Τ. καθώς και οι με έμμισθη εντολή Δικηγόροι.

7.3.5 Τ.Σ.Α.Υ.

Το Τ.Σ.Α.Υ. ιδρύθηκε με το Ν.Δ. αριθ. 8/14.8.25 ως Ταμείο Ασφάλισης των ιατρών και αργότερα με το Ν. 5333/32 λειτούργησε ως Ταμείο Ασφάλισης όλων των Υγειονομικών.

Ο οριστικός τίτλος ονομασίας του Ταμείου διαμορφώθηκε με το Κ.Ν. 5945/34 ο οποίος κωδικοποίησε τις μέχρι τότε διατάξεις του σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Περί Ταμείου Συντάξεως και Αυτασφάλισης Υγειονομικών» και για συντομία Τ.Σ.Α.Υ.

7.3.6 Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.

Στο Ταμείο Υγείας Δημοτικών και Κοινοτικών υπαλλήλων (Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.) ασφαρίζονται:

1. Οι μόνιμοι υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. και οι συνταξιούχοι.
2. Οι μηχανικοί μόνιμοι υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. εφόσον έχουν το δικαίωμα επιλογής ασφαλιστικού φορέα.
3. Οι εν ενεργεία ή συνταξιούχοι Δήμαρχοι και Πρόεδροι εφόσον είναι ανασφάλιστοι.
4. Τα μέλη της οικογένειάς τους εφόσον έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

7.3.7 Τ.Α.Ξ.Υ.

Στο Ταμείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων Τ.Α.Ξ.Υ. ασφαρίζονται οι ξενοδοχοϋπάλληλοι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

7.3.8 ΔΗΜΟΣΙΟ

Η ασφάλιση των εργαζομένων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα υπάγεται στις γενικές διατάξεις περί Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων.

7.4 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Τ.Ε.

7.4.1 Δημόσιος υπάλληλος

Στην κατηγορία των πτυχιούχων μηχανολόγων περιλαμβάνονται όσοι εργάζονται στο Δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα καθώς και σε Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Ενδεικτικά αναφέρουμε το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Π.Δ. 303/2001 Α'206), το Εθνικό Τυπογραφείο (Π.Δ. 188/1996 Α'146), το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (Π.Δ. 242/1999 Α'201), το Υπουργείο Δικαιοσύνης (Π.Δ. 36/2000 Α'29), το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης (Π.Δ. 57/1992 Α'25).

7.4.2 Υπάλληλος Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Κ.Ο.) και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός Δ.Ε.Κ.Ο. και Ο.Τ.Α. που μπορούν να εργαστούν οι πτυχιούχοι μηχανολόγοι μηχανικοί. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις αναπτυξιακές εταιρείες των δήμων, τις τεχνικές υπηρεσίες των Νομαρχιών, τις Διευθύνσεις Δημοσίων Έργων και Μελετών, την Ελληνική Βιομηχανία Όπλων (Ε.Β.Ο.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μερικές από τις ειδικότητες του Οδηγού εμφανίζουν σε κάποιο βαθμό προοπτικές επαγγελματικής σταδιοδρομίας και εκτός της χώρας. Ειδικότερα, πολλές ως επί το πλείστον κατασκευαστικές εταιρείες ζητούν αποφοίτους Τ.Ε.Ι. ειδικοτήτων Μηχανικών Τ.Ε. (αποφοίτους Σ.Τ.ΕΦ) για τα έργα τους στο εξωτερικό, είτε για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα για τις ανάγκες συγκεκριμένου έργου, ή για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα.

Επίσης ζήτηση διατυπώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για διάφορες θέσεις μέσα στα σύνορα της Ε.Ε, καθώς επίσης και σε χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Οι θέσεις αυτές είναι ακόμη πιο δύσκολες και απαιτητικές και συνήθως καλύπτονται μέσα από σύστημα εξετάσεων ή / και συνεντεύξεων.

Βέβαια θα πρέπει να σημειωθεί ότι το φαινόμενο αυτό δεν είναι μεγάλης έκτασης, εφόσον η σταδιοδρομία εκτός χώρας είναι γενικά δύσκολη και περισσότερες προοπτικές επί του παρόντος φαίνεται να έχουν οι απόφοιτοι Α.Ε.Ι.

Για πληροφορίες αναλυτικές μπορεί κανείς να απευθυνθεί στους Ευρωσυμβούλους του Ο.Α.Ε.Δ. (<http://www.eures.gr>) ή να επισκεφτεί τον δικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (<http://www.europa.eu.int>).

Σε κάθε περίπτωση μεγάλο προσόν θεωρείται η γνώση της γλώσσας του τόπου προορισμού επιπλέον της άριστης γνώσης της Αγγλικής γλώσσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η σύνταξη του παρόντος Επαγγελματικού Οδηγού αποτελεί πρακτικά την πρώτη προσπάθεια συστηματικής προσέγγισης του θέματος της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των Πτυχιούχων Μηχανολόγων Τ.Ε.Ι.

Ο Οδηγός έχει αξιοποιήσει ένα πλήθος από στοιχεία και πληροφορίες, οι οποίες εντοπίστηκαν σε διάφορες πηγές. Εντούτοις, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων υπήρξε από τα δυσκολότερα στάδια του Έργου. Βασική αιτία αυτού είναι ότι, παρά το μεγάλο αριθμό πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. και την ιδιαίτερη θέση που κατέχουν αυτοί πλέον στην Ελληνική οικονομία, δεν υπάρχει καταγεγραμμένη πληροφορία για την απασχόληση και τη συνεισφορά τους.

Προτείνεται λοιπόν να καθιερωθεί η έρευνα απασχόλησης σε τακτική βάση (π.χ. καθιέρωση μηχανισμού συστηματικής παρακολούθησης της ζήτησης από αγγελίες, ανακοινώσεις κλπ.) Η δραστηριότητα αυτή θα βοηθήσει να συλλέγονται συστηματικά τα απαιτούμενα στοιχεία, τα οποία θα αξιοποιούνται σε κάθε περίπτωση αφενός μεν σύνταξης Οδηγού Επαγγελματών, αφετέρου δε προσαρμογής των Προγραμμάτων Σπουδών, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς.

Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι είναι σχετικά δύσκολο να ευρεθεί θέση εργασίας περιγεγραμμένη με απόλυτη σαφήνεια. Ακόμη και οι ίδιες οι εταιρείες – εργοδότες που διατυπώνουν ζήτηση εργαζομένων, δεν έχουν στις περισσότερες περιπτώσεις σαφώς περιγεγραμμένες θέσεις εργασίας. Αυτό δεν συμβαίνει λόγω παράλειψης αλλά ακριβώς λόγω του ότι θέλουν το άτομο που θα καλύψει μία θέση εργασίας να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ανάγκες ενός μεγαλύτερου φάσματος αρμοδιοτήτων.

Ένα άλλο συμπέρασμα είναι ότι, επιπλέον του μεγάλου φάσματος πεδίων απασχόλησης σε κάθε ειδικότητα, είναι επίσης μεγάλο και το φάσμα των θέσεων της ιεραρχίας, στο οποίο ευρίσκονται οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι.

Η έρευνα αγοράς που έγινε στα πλαίσια του Οδηγού έδειξε ότι, σε ειδικότητες Τ.Ε.Ι. που υπάρχουν ακριβώς αντίστοιχες και στα ΑΕΙ η ζήτηση στελεχών διατυπώνεται σε πολλές περιπτώσεις ως Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.

Επίσης, ένα γενικό συμπέρασμα που μπορεί να εξαχθεί είναι ότι στα απαιτούμενα προσόντα εντάσσονται πλέον σε κάθε περίπτωση οι γνώσεις στην αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

Εν κατακλείδι, η αξιοποίηση του Οδηγού από τους ενδιαφερόμενους θα αναδείξει και άλλα στοιχεία, τα οποία αυτός θα πρέπει να περιλάβει.

Στις προθέσεις και προτάσεις της Ομάδας Εργασίας περιλαμβάνονται:

- Η αναγνώριση και ενίσχυση του ρόλου των Γραφείων Διασύνδεσης που συνεισφέρουν πολύ ουσιαστικά στη σχέση εκπαίδευσης – απασχόλησης.
- Δημιουργία μόνιμου μηχανισμού ανανέωσης του Οδηγού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βουλγαράκης Γ., «Ο Νόμος Πλαίσιο για τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (όπως τροποποιήθηκε και με το ν. 2916/2001)», Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2001

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Πειραιά, «Έντυπα Διαθέσιμων Θέσεων Εργασίας για τις ειδικότητες του Μηχανολόγου Μηχανικού Τ.Ε. & για τον Μηχανικό Αυτοματισμού Τ.Ε. για το διάστημα από 1997 έως 2004»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Πειραιά, «Αρχεία και Ενημερωτικά Έντυπα»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Αθήνας, «Έντυπα Διαθέσιμων Θέσεων Εργασίας για τις ειδικότητες του πτυχιούχου Ιατρικών Εργαστηρίων Τ.Ε., του Τεχνολόγου Τροφίμων Τ.Ε. και του πτυχιούχου Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε. για το διάστημα από 1997 έως 2004»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, «Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Πάτρας, «Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Κρήτης, «Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Σερρών, «Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων»

Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας, «Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων»

ΕΕΤΕΜ, «Πλαίσιο Άσκησης Επαγγέλματος για πτυχιούχους Μηχανικούς Ηλεκτρολόγους, Μηχανολόγους, Ενεργειακής Τεχνικής και Οχημάτων», Αθήνα 1997

ΕΕΤΕΜ, «Επαγγελματικά Δικαιώματα των Πτυχιούχων Μηχανικών Τ.Ε.Ι.», Δεκέμβριος 1996

ΕΟΜΜΕΧ, «Υπουργείο Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Προφίλ Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων»

ΙΚΥ, «Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών», Αθήνα 2005

Κατσίκας Χ., «Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών και Υποτροφιών», Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα 2002

Λύτρας Ν., «Κοινωνιολογία του Τουρισμού», Εκδοτικός Οίκος Interbooks, Αθήνα 1998

Κοσμετάτος Γ., Αλεξιάδου Π., Καπετανάκη Ε., «Διπλωματική εργασία: Επαγγελματική Απασχόληση του Μηχανολόγου στην Ελλάδα», ΕΜΠ, Αθήνα 1986
Ομάδα Έργου για την «Σύνταξη Οδηγού Επαγγελματών Πτυχιούχων ΤΕΙ», Αποτελέσματα έρευνας αγοράς απασχόλησης πτυχιούχων ΤΕΙ» ΤΕΙ Πειραιά, 2004

ΤΕΕ (Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος), «Επαγγελματικός Οδηγός για το Νέο Μηχανικό», ΤΕΕ, Αθήνα, 1994

ΤΕΕ (Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος), Γραφείο Νέων Μηχανικών, Τμήμα Επαγγελματικής Ανάπτυξης, «Επαγγελματικός Οδηγός για Νέους Μηχανικούς», Αθήνα, 2004

ΤΕΕ (Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος), «Ενημερωτικά Δελτία ΤΕΕ από 2000 έως 2004»

ΤΕΙ Αθήνας, «Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Αθήνας», Αθήνα 2002

ΤΕΙ Πειραιά, «Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Πειραιά», Αθήνα 2000

ΤΕΙ Πειραιά, «Οδηγός Σπουδών τμήματος Αυτοματισμού ΤΕΙ Πειραιά», Αθήνα 2004

ΤΕΙ Πειραιά, «Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ΤΕΙ Ελλάδας», Αθήνα 2005

Σχετικά ΦΕΚ (Φύλλα Εφημερίδας Κυβέρνησης)

B. ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

<http://www.prospects.ac.uk>

<http://www.iky.gr>

<http://www.eommex.gr>

<http://www.gsee.gr>

<http://www.oaed.gr>

<http://www.eures.gr>

<http://www.europa.eu.int>

<http://www.auth.gr>

<http://www.duth.gr>

<http://www.uoa.gr>

<http://www.ntua.gr>

<http://www.aueb.gr>

<http://www.uch.gr>

<http://www.aegean.gr>
<http://www.uth.gr>
<http://www.uoi.gr>
<http://www.upatras.gr>
<http://www.tuc.gr>
<http://www.aua.gr>
<http://www.hua.gr>
<http://www.unipi.gr>
<http://www.teiath.gr>
<http://www.teithe.gr>
<http://www.teipat-gw.teipat.gr>
<http://www.teipir.gr>
<http://www.teilar.gr>
<http://www.cs.teiher.gr>
<http://www.teikoz.gr>
<http://www.teiep.gr>
<http://www.teikal.gr>
<http://www.teilam.gr>
<http://www.teihal.gr>
<http://www.teikav.edu.gr>
<http://www.tee.gr>
<http://www.eetem.org>
<http://www.dake-eetem.gr>
<http://www.travelling.gr/sylogos>
<http://www.petet.org.gr>

<http://www.ypepth.gr>